

Kätlin Vainola

SUVEVAHEAEG KOOLIS

Illustreerinud Kertu Sillaste



Tallinna Keskraamatukogu 2011

Kujundaja Kertu Sillaste
Toimetaja Margit Ross

Raamatu väljaandmist on toetanud Eesti Kultuurkapital ja Kultuuriministeerium





Tekst © Kätlin Vainola
Pildid © Kertu Sillaste
© Tallinna Keskraamatukogu, 2011

ISBN 978-9949-21-947-6 (trükis)
ISBN 978-9949-21-948-3 (pdf)

Trükitud Tallinna Raamatutrükikojas

Raamat „Suvevaheaeg koolis" on Sulle kingituseks Tallinna Keskraamatukogult. Selles on palju juttu sõpradest. Ka raamat ise võib olla heaks sõbraks. Nii nagu tõeline sõber jutustab raamat Sulle huvitavaid lugusid. Hea raamatu saad sõbrana kõikjale kaasa võtta ja lugedes aega veeta nii pargipingil, mere ääres kui ka kaugel reisil.

Loodame, et lisaks sellele raamatule leiad Sa palju uusi häid sõpru ka raamatukogust!

Head lugemist!
Sinu raamatukogu


LIIS
MARTA
MALLE
VEIKO
INC
INTS
GUNNAR
JAANIK
OSSU
AHTI
BRIGITTA

Hea lugeja!

Linnas elab igasuguseid linde ja loomi. Inimesed neid võib-olla alati ei märka, aga loomad-linnud arvestavad meiega kindlasti.

Kui loomad on linnas kaua elanud, võib juhtuda, et nad hakkavad käituma natuke juba inimeste moodi. Just nii juhtub selles raamatus.

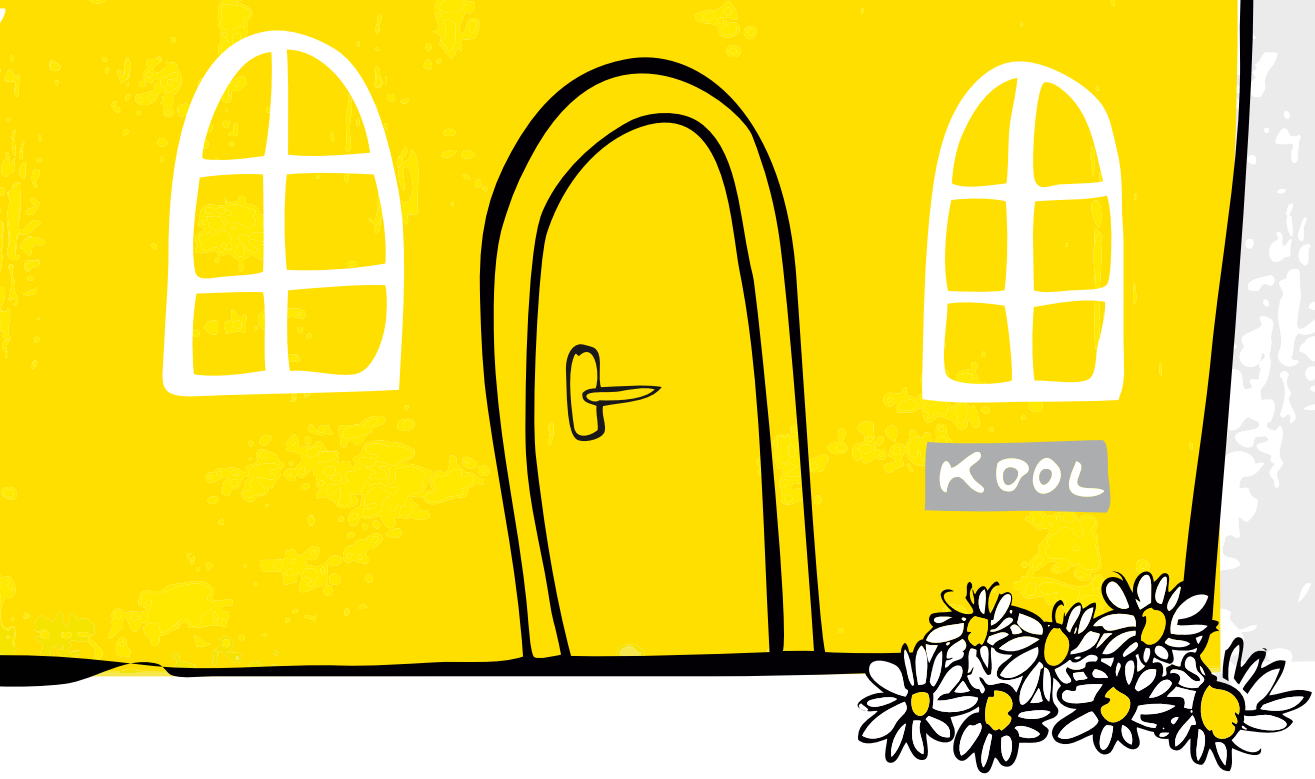
Kass Roosi elab koolimaja pööningul. Kool on koht, kus saadakse targaks, ja seda teab ka Roosi. Igal suvel, siis kui päris lapsed puhkavad, kutsub kass Roosi linnaloomi ja -linde õppima.

Suvi läheb loomade koolis kiiresti. Lisaks sellele, et seal õpitakse lugema ja arvutama, satutakse ka seiklustesse. Loomad püüavad küll hästi vaikselt kooliasju ajada, aga nagu ütleb eesti vanasõna: kus tegijaid, seal nägijaid.

Lõpuks läheb kõik hästi ja mis peaasi, loomad-linnud leiavad endale klassikaaslaste seast head sõbrad.

Soovin, et Sinagi leiaksid kooliaastate jooksul häid sõpru ja et Sul oleks koolis tore käia!

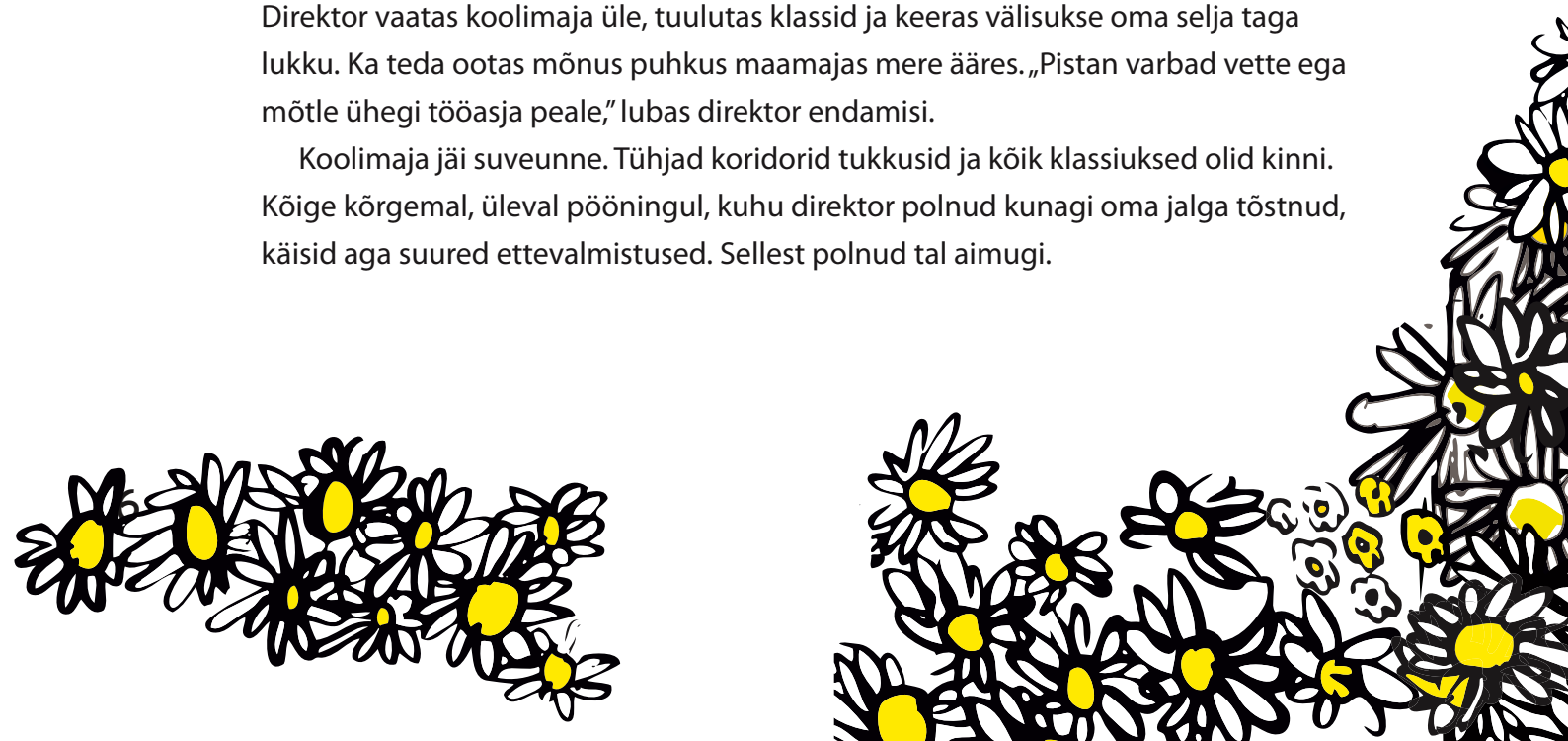
Head lugemist!
Kätlin Vainola



Suve algus

See kõik juhtus suvel. Kooliaasta oli läbi saanud ja lapsed olid läinud suvepuhkusele. Direktor vaatas koolimaja üle, tuulutas klassid ja keeras välisukse oma selja taga lukku. Ka teda ootas mõnus puhkus maamajas mere ääres. „Pistan varbad vette ega mõtle ühegi tööasja peale," lubas direktor endamisi.

Koolimaja jäi suveunne. Tühjad koridorid tukkusid ja kõik klassiuksed olid kinni. Kõige kõrgemal, üleval pööningul, kuhu direktor polnud kunagi oma jalga tõstnud, käisid aga suured ettevalmistused. Sellest polnud tal aimugi.





Kool ootab õpilasi

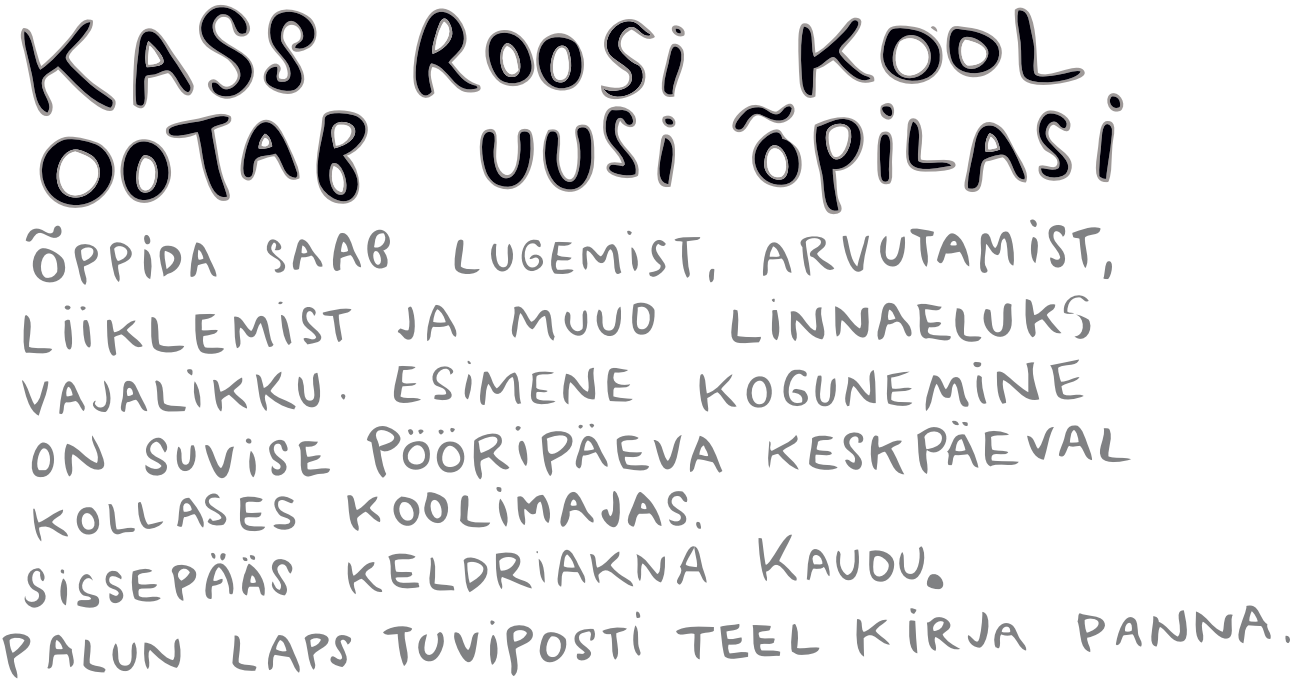
Kass Roosi istus oma salajases kambrikeses laua taga ja võttis vastu sedelikesi, mida kirjatuvid pööninguaknast sisse poetasid. Roosi luges sedelid läbi, lõi mõnele templi alla ja saatis tuviga tagasi.

Kohe-kohe oli algamas uus kooliaasta linnaloomade koolis.

Kass Roosi oli selles majas elanud terve elu. Pööningule jooksid ventilatsioonitorud ja nende kaudu kuulis Roosi kõike, mida all lastele õpetati. Ta oskas lugeda ja arvutada ning teadis, et Prantsusmaa pealinn on Pariis ja et Kolumbus avastas Ameerika.

Iga suve alguses käis ta spetsiaalse kassigrafiti värvipudeliga mööda linna ringi ja pihustas postide ja väravate peale kuulutusi. Neid said lugeda ainult teised loomad ja linnud, inimesed kuulutusi ei näinud.

Kuulutus nägi sel aastal välja niisugune:



Suvise pööripäeva varahommikuks oli nimekirjas täpselt üheksa õpilast.
Nimekiri sai niisugune:

	NIMI	MIS LOOM?	KUS ELAB?
1.	INTS	kass	teatri kelder
2.	LIISI	kass	kodune kass, Marita juures
3.	AHTI	rebane	linnaäärne tühermaa
4.	GUNNAR	kajakas	siin-seal
5.	BRIGITTA	kilpkonn	koolimaja loodusõpetuse klass
6.	OSKAR	poni	hipodroom
7.	MARTA	kana	puuriida taga kanalas
8.	MALLE	kana	puuriida taga kanalas
9.	JAANIKA	orav	lastepark
10.	?	?	?

Nimekirja lõppu pani Roosi küsimärgi, sest elu oli näidanud, et viimasel minutil ilmub alati välja veel vähemalt üks õpilane. Muidugi ei olnud Roosil südant teda tagasi saata.

Loomad kogunevad

Juba varahommikul seisid keldriakna taga kaks looma: üks suurem ja teine väiksem. Need olid mägrad, kes ootasid kannatlikult ega osanud midagi peale hakata. Õnneks juhtus Roosi pööninguaknast välja vaatama. Ta kiirustas alla ja lasi loomad sisse.

„Me ei saanud helistada, millegipärast andis kogu aeg kinnist tooni. Me oleme maalt," asus mägraproua seletama. „Siin on Veiko ja ta tahaks ka õppima tulla. Kas võtate? Maale on haritud loomi väga vaja."

Roosi vaatas suure seljakotiga mägrapoissi ja tema ema ning ütles: „Üks koht on meil veel vaba küll."

Ja nii sai Roosi õpilaste nimekirja lisada viimase nime:

10.	VEIKO	mäger	maal

Ja siis hakkasid teised õpilased kogunema. Roosi juhatas kõik kolmandale korrusele loodusõpetuse klassi. See oli tema lemmikklass, sest sarnanes kõige rohkem metsaga. Seintel olid loomade ja lindude pildid ning aknalaudadel igasugused põnevad kivikesed.

Loomad istusid pinkidesse ja Roosi ütles: „Tere tulemast loomade suvekooli! Mina olen teie õpetaja Roosi!"

„Tere! Tere!" hõikusid loomad läbisegi.

„Ei, nii ei lähe!" teatas Roosi. „Kui koolipäev algab, siis tõuseme kõik koos püsti ja ütleme kooris: „Tere!""

Loomad noogutasid õhinal.

„Teeme siis proovi!"

Hopsti! kargasid kõik loomad püsti, ainult poni oli hädas. Ta oli ennast kitsasse koolipinki pressinud ega saanud nüüd enam välja. Pink ragises ja krigises, aga ponist lahti ei lasknud.

„Tervet suve sa siin küll istuda ei saa, jalad surevad ära," ütles kass Roosi murelikult.

„Mul on mõte!" ütles rebasepoiss. „Mul on purk rasva kaasas, määrime pingi kokku ja siis sikutame poni välja."

Kohe võttis rebane oma spordikotist rasvapurgi välja ja tormas poni juurde.

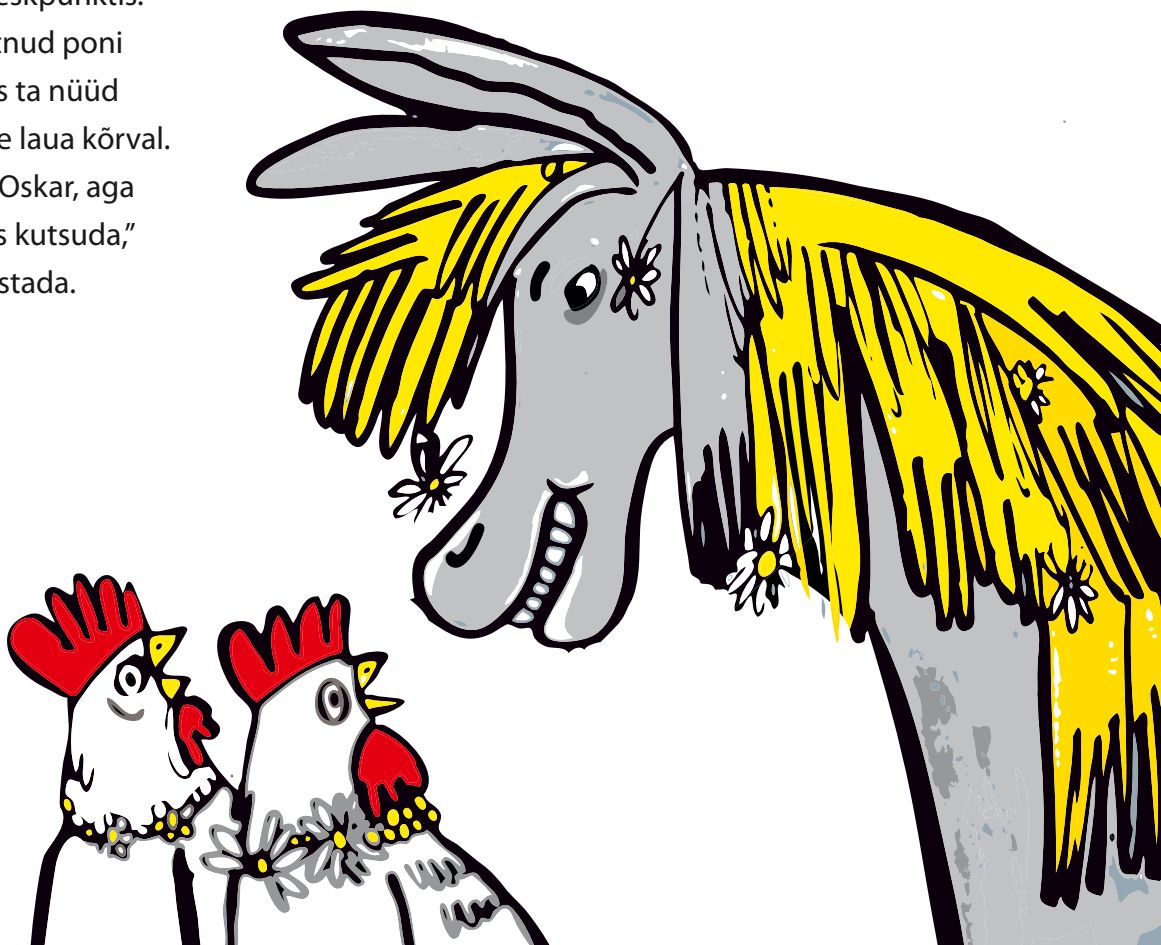
„Luba, meie," ütles nüüd üks kanadest peenikese häälega.

„Meil on peened suled, saame pingi ilusti igalt poolt kokku määrida," lisas teine.

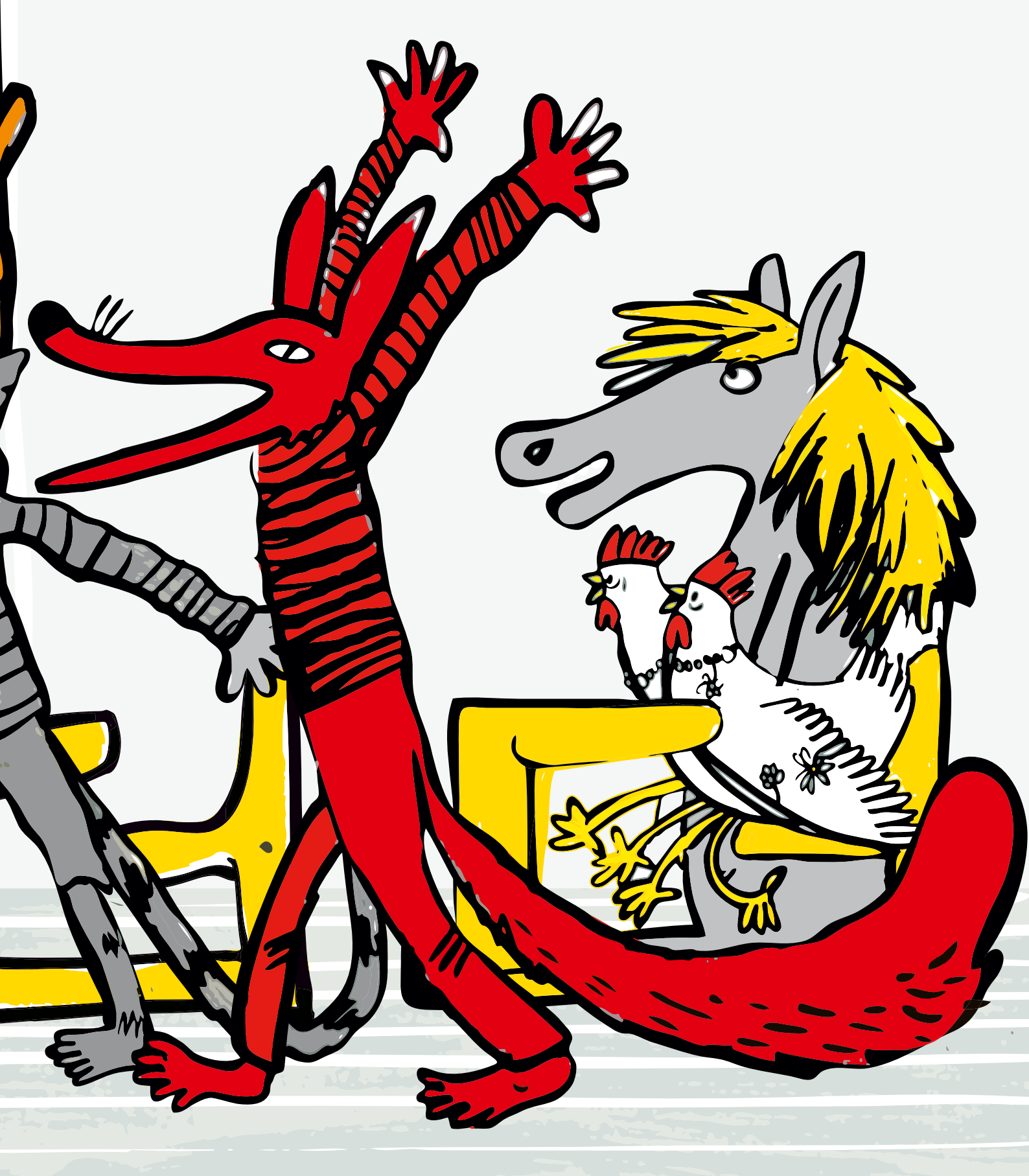
Rebane andis rasvapurgi kanadele ja need asusid kohe tegutsema. Mõne minuti pärast oli poni pink rasvast läikiv ja loom libistas end sealt suurema vaevata välja. Kogu see tegevus oli ta heameelest õhetama pannud. Talle meeldis väga olla tähelepanu keskpunktis.

Kanad olid võitnud poni südame ja nii istus ta nüüd vaibakesele nende laua kõrval.

„Minu nimi on Oskar, aga võite mind Ossuks kutsuda," jõudis ta veel sosistada.




LIIS
MALLE
MARIA
OSSU
INTS
INC
GUNNAR
VEIKO
AHTI
JAANIKA
BRIGITTA





Tutvumine

Nüüd alustas Roosi õpilastega tutvumist. Ta palus kõigil järgemööda püsti tõusta ja end tutvustada. Igaüks pidi ütlema oma nime ja rääkima sellest, mis talle meeldib või mida ta kõige paremini oskab.

Esimesena tutvustas end kassipoiss. Ta tõusis püsti ja palus ka luba oma nimi tahvlile kirjutada.

„Minu nime saab kahte moodi kirjutada," selgitas ta.

„INTS ja INC," ilmus tahvlile.

„Miks kahtmoodi?" imestas Roosi.

„See teine on kunstnikunimi," seletas Ints.

Järsku tundis Roosi, et ei näe enam eriti selgesti. Ta kobas käpaga prille, aga need olid kadunud.

Ühtäkki kostis klassist vali aplaus. Ints tõmbas Roosi prillid laua peal olevast vaasist välja ja andis Roosile tagasi.

„Olen väikest viisi mustkunstnik," ütles Ints laialt naeratades.

Roosi kogus end kiiresti ja tänas Intsu.

„Küllap on mustkunst just see asi, mida sa kõige paremini oskad," pakkus ta ja Ints noogutas õhinal.

Selle peale plaksutasid kõik uuesti ja kajakas tagus nokaga plekist postkasti, mis tal millegipärast kaasas oli. Lärm oli märkimisväärne.

„Tss!" tegi kass Roosi ja vaatas laua peal olevat õpilaste nimekirja. „Lähme nüüd tunniga edasi ja palun – kajakas!"

Lind tõi kuuldavale valju huike ja hüppas pingist välja.

„Gunnar Kotkas!" teatas ta uhkelt.

„Aitäh! Aga sa oled ju kajakas," imestas Roosi.

„Muidugi kajakas," noogutas Gunnar. „Aga tahaksin olla kotkas, sellepärast võtsin endale niisuguse perekonnanime. Inimestel on ka perekonnanimed."

„Olgu peale," vastas Roosi. „Kuigi ma ei tea, kas kotkas on parem olla kui kajakas. Ja mida sina kõige paremini teha oskad?"

Nüüd paterdas Gunnar koos oma postkastiga klassi ette.

„Oskan hääli teha," teatas ta uhkelt, toksis nokaga vastu kasti marsirütmi ja alustas.

Kõigepealt kiljus ta nagu kajakas, siis nagu väike laps, seejärel nagu keegi, kes on kuhugi kinni jäänud, ja lõpuks kudrutas vaikselt.

Loomalapsed juubeldasid ja hakkasid ka kõik karjuma.

„Vaimustav!" hüüdis Roosi. „Aga nüüd lõpetame. Lõ-pe-ta-me!"

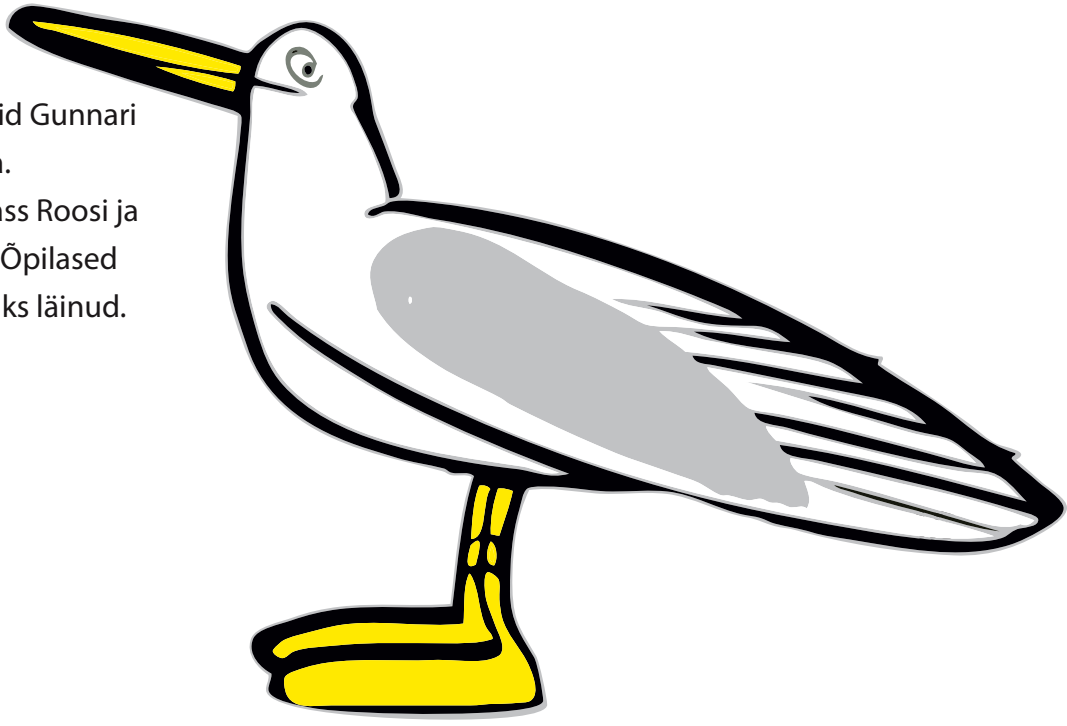
Viimaks jäid kõik vaiksemaks ja Roosi sai jälle tavalise häälega rääkida.

„Miks sul postkast kaasas on?" tundis õpetaja huvi.

„See on mu ranits," vastas Gunnar. „See on heast kõvast materjalist, raamatud ei lähe kortsu."

Selle peale läks klassis rüselemiseks – kõik tahtsid Gunnari ranitsat lähemalt vaadata.

„Ükshaaval!" hüüdis kass Roosi ja otsustas vahetunni teha. Õpilased olid juba liiga ülemeelikuks läinud.





Tutvumine jätkub

Vahetunnis sai selgeks, mida kõige paremini oskab kassitüdruk Liisi. Ta oli lausa sündinud iluvõimleja. Liisi võttis oma väiksest käekotist välja viis eri värvi lõngakera ja hakkas neid loopima, ise samal ajal kukerpalle ja saltosid tehes.

Kohe järgmise tunni alguses palus Roosi Liisil püsti tõusta.

„Sina elad oma perenaise juures päris kodus, nagu ma aru olen saanud," ütles Roosi. „Räägi teistele, kuidas on inimestega koos elada!"

„Tore," naeratas Liisi. „Minu perenaine Marita on hästi nunnu."

Teised loomad vaatasid teda veidi kadedalt. Eks igaüks unista vahel heast inimesest, kes süüa annab ja pai teeb.

Järgmisena tutvustasid end kanad Malle ja Marta. Nad vabandasid, et ei oska veel hästi kirjutada, ja lubasid kindlasti õppida. Iga nende pealiigutust saatis mahe kõlin, Malle ja Marta pea ja noka külge olid kinnitatud kaunid pärlid, nii et igaüks sai aru – nemad oskasid olla ilusad.

Nüüd hüppas püsti rebane Ahti.

„Mina oskan olla siin ja olla seal," teatas rebane ja kadus oma pingi kõrvalt.



Loomad sattusid korraks segadusse, aga juba ilmus rebase oranžikas kasukas Roosi selja taha.

Siis kadus ta jälle ja ilmus välja kardina tagant.

„Aitäh! See on ka juba peaaegu mustkunst. Loomale väga vajalik oskus," tähendas Roosi ja rebane Ahti võis istuda.

Häbelikult tõusis püsti orav ja ütles: „Jaanika olen. Ja võib-olla on minu oskus see, et ma oskan tikkida."

„Mis see veel on?" ahhetasid teised justkui ühest suust.

„Mina tean!" hüüdis kass Liisi. „Minu juures kodus on üks tikitud diivanipadi."

Roosi noogutas heakskiitvalt.

„See padi on koera pildiga," lisas Liisi.

„Fui!" tuli nüüd Roosil kogemata üle huulte ja sabaots tegi närvilise vonksu. Koerad olid rahvas, keda ta sugugi ei sallinud. Õnneks ei pannud loomad õpetaja äkilist vihapurset tähele, sest parasjagu oli orav võtnud oma koolikotist välja väikse seenepildiga liniku. Nüüd tõi ta selle Roosile.

Roosi tänas ja pani liniku oma lauale. „See on väga ilus!" kiitis õpetaja oravat.

Jaanika istus korralikult pinki tagasi ja Roosi vaatas oma nimekirja.

„Poniga oleme juba kõik tuttavad," naeratas ta ja poni Oskar tõusis püsti.

„Mina olen Oskar ehk Ossu, nagu sõbrad kutsuvad. Kõige parem olen ma vedamises. Võin teid kõiki selga võtta ja ühe tiiru ümber koolimaja teha."

„Õues me tiiru tegema ei hakka, sest nii me tõmbaksime endale tähelepanu," seletas Roosi, „aga kooli võimlas võime mõned auringid teha küll."



Kilpkonna tutvustas Roosi ise.

„Kilpkonn Brigitta on praegu kapi all, aga ma näen, et ta juba veidi paistab," ütles ta ja kõik kuulsid vaikset häält.

„Ahoi!"

„Mõne tunni pärast jõuab ta ehk oma kohale ja siis saame lähemalt tuttavaks," arvas Roosi. „Kilpkonn Brigitta on umbes saja kahekümne aastane."

Loomalapsed vaatasid uudishimuga kapi alt paistvat peanuppu. Keegi neist ei olnud näinud nii vana õpilast.

Lõpuks olid kõik loomad end tutvustanud peale mägra, kes istus emaga kõrvuti õpetaja laua juures esimeses pingis.

„Palun!" ütles Roosi ja nüüd tõusis ka Veiko püsti.

„Minu nimi on Veiko ja mina tulin ka kooli," ütles mägrapoiss ja hakkas vasaku käpaga oma ruudulist lipsu rullima.

„Väga tore!" kiitis Roosi.

„Veiko on väga hea kokk!" seletas mägraema kõrvalt.

„Nojah, ma oskan küpsetada kaneelirulle ja kapsapirukaid, ja teha jäätist ja limpsi," ütles Veiko ja rullis ikka lipsu.

Kõik loomad eesotsas Roosiga tundsid nüüd, et neil on kõht tühjaks läinud.

„Aitäh sulle, Veiko, nüüd algab aga söögivahetund!" teatas õpetaja Roosi. „Lähme sööklasse."



Sõit bussijaama

Need loomalapsed, kes ööseks koju ei läinud, pidid hakkama magama võimlas.

„Seal on kuhi pehmeid matte ja palju ruumi, nii et saate ka trenni teha," seletas Roosi.

Õigupoolest oli neid, kes ööseks koolimajja ei jäänud, ainult kaks – kass Liisi ja kajakas Gunnar. Liisit ootas igal õhtul tema perenaine, laps Marita, ja kajakas oli lihtsalt rahutu hing, kes pidi saama lennata.

Nii jätsidki Liisi ja Gunnar teistega hüvasti ja lubasid järgmisel päeval kindlasti tagasi tulla.

„Enne õhtut teeme veel ühe praktilise tunni," ütles Roosi ülejäänutele. „Lähme saadame mägraema bussi peale. Ta sõidab tagasi maale."

Mägraema oli Roosi jutu peale algul pisut jahmunud ja punnis ettevaatlikult vastu. Tema oleks tahtnud ikka kogu suveks poja kõrvale jääda. Lõpuks tõi ta siiski oma kohvri ja oli valmis minema. Roosi otsis aga kusagilt välja pappkasti, mille sisse tehti kaks auku. Esialgu jäi kõigile saladuseks, miks seda kasti vaja läheb.

Seejärel pani Roosi endale pähe suure kübara, mis varjas kogu näo, ja tõmbas kätte mustad kindad. Nüüd nägi ta välja nagu hästi väikest kasvu inimene. Ta kamandas kõik loomad enda järel õue. Kahel käpal kõndis Roosi koolimaja taha ühe väikse vanaaegse moega auto juurde ja tegi tagaukse lahti.

„Kähku! Pugege kõik sisse!" andis ta korralduse ja kogu seltskond ronis robinal tagaistmele. Poni taha ei mahtunud ja tema pidi istuma ette, juhi kõrvale. Roosi torkas talle nokkmütsi pähe ja istus ise juhi kohale lastetoolile. Nüüd oli ta sama kõrgel kui tavaline inimene ja sõit võis alata. Roosi käivitas rahulikult auto ja juhtis selle osavalt koolihoovist välja.

Loomad olid erutusest keeletud. Mitte keegi neist ei olnud varem autoga sõitnud ja mitte keegi neist ei olnud näinud kassi, kes oskab autot juhtida.









„Kuidas sa, õpetaja, oskad?" küsis rebane Ahti imestunult.

„Pst!" sosistas Roosi. „Juhti ei tohi sõidu ajal segada!"

Rohkem ei julgenud keegi midagi küsida ning võlutult vaatasid metsikud ja vähem metsikud silmapaarid mööduvaid puid ja maju.

Bussijaamas oli palju inimesi ja Roosi käskis loomadel ennast mõneks ajaks pinkide alla ära peita. Ainult mägraemal tuli suure pappkasti alla pugeda ja Roosi kõrval kiiresti bussi poole sibada. Roosi püüdis jätta muljet, et veab endaga seda kasti kaasas, ja see õnnestus tal päris hästi.

Metsakülla sõitva bussi juures seisis hulk inimesi, bussijuht müüs pileteid ja kontrollis rahasid ega märganudki, kuidas pappkastis mägraema bussi alla pagasiruumi puges.

Hiljem, kui bussijuht luuki kinni pani, nägi ta küll ootamatult tekkinud pruuni kasti, aga selles ei olnud tema arvates midagi erilist.

„Lõpp-peatuses teeb juht luugi lahti ja siis jookse välgukiirusel metsa," sosistas Roosi veel mägraprouale ja proua noogutas veidi hirmunult.

„Hoolitsege ikka Veiko eest," palus ta. „Vaadake, et ta ei külmetaks ja et tal ikka sõpru oleks ja..."

Viimased sõnad jäid mägraprouale kurku kinni, sest kass Roosi kõhises hoiatavalt.

Parasjagu oli tulnud veel üks mees oma kohvrit pagasiruumi panema ja ronis peaaegu peadpidi sinna sisse.



„Helista, kui kodus oled!" jõudis Roosi veel mägraprouale sosistada.

Enne auto juurde minekut läks Roosi kioskist läbi ja ostis kõigile vanillijäätised. Need võeti suure rõõmuga vastu.

Metsaküla buss sõitis välja ja loomad pöördusid tagasi kooli.

Kuna kõik olid hirmus unised, seati end võimlasse sisse, ja igaüks otsis endale sobiva magamiskoha. Orav Jaanika vedis pehme padja üles korvpallirõnga sisse ja sai nii endale mõnusa pesa. Poni Oskar kohandas jalgpallivärava mugavaks kambrikeseks ning kanad Malle ja Marta ronisid võimlemisredelile. See meenutas neile kõige rohkem õrre peal tukkumist. Mäger Veiko puges ühe võimlemismati alla ja kass Ints teise mati peale. Rebane Ahti seadis end sisse radiaatori all nagu urus.

„Homme hommikul kell kaheksa alustame tundidega," ütles Roosi lõpetuseks ja soovis kõigile head ööd.

Seejärel läks ta üsna väsinult oma kambrikesse üleval pööningul ja viskas kohe pikali. Enne uinumist jõudis ta veel mõelda, kui tublid ja andekad õpilased olid sel aastal tema kooli sattunud.



Koolivormi valimine

Täpselt kell kaheksa koputas Gunnar klassiaknale ja Roosi lasi ta sisse. Kõik teised istusid juba korralikult pinkides.

Peale tervitamist teatas Roosi: „Nüüd lähme valime koolivormi välja!"

Kõik peale Brigitta võtsid rivisse ja läksid õpetaja järel maja kõige alumisele korrusele, kus asus tavaliste koolilaste garderoob. Seal oli üks uks, millele oli kirjutatud: KAOTATUD ASJAD.

Roosi tegi ukse lahti ja loomad astusid sisse. Väike toake oli täis dresse, pluuse, kampsuneid, koolikotte, suuski, kelke, mütse, salle, kindaid ja mida kõike veel.

„Lapsed on hooletud ja kaotavad pidevalt oma asju," ütles Roosi selgituseks. „Ja pärast ei tunne nad oma asju ära ja nii need siia kogunevadki."



Loomad olid juba pugenud asjade vahele, aina vaatasid ja imestasid.

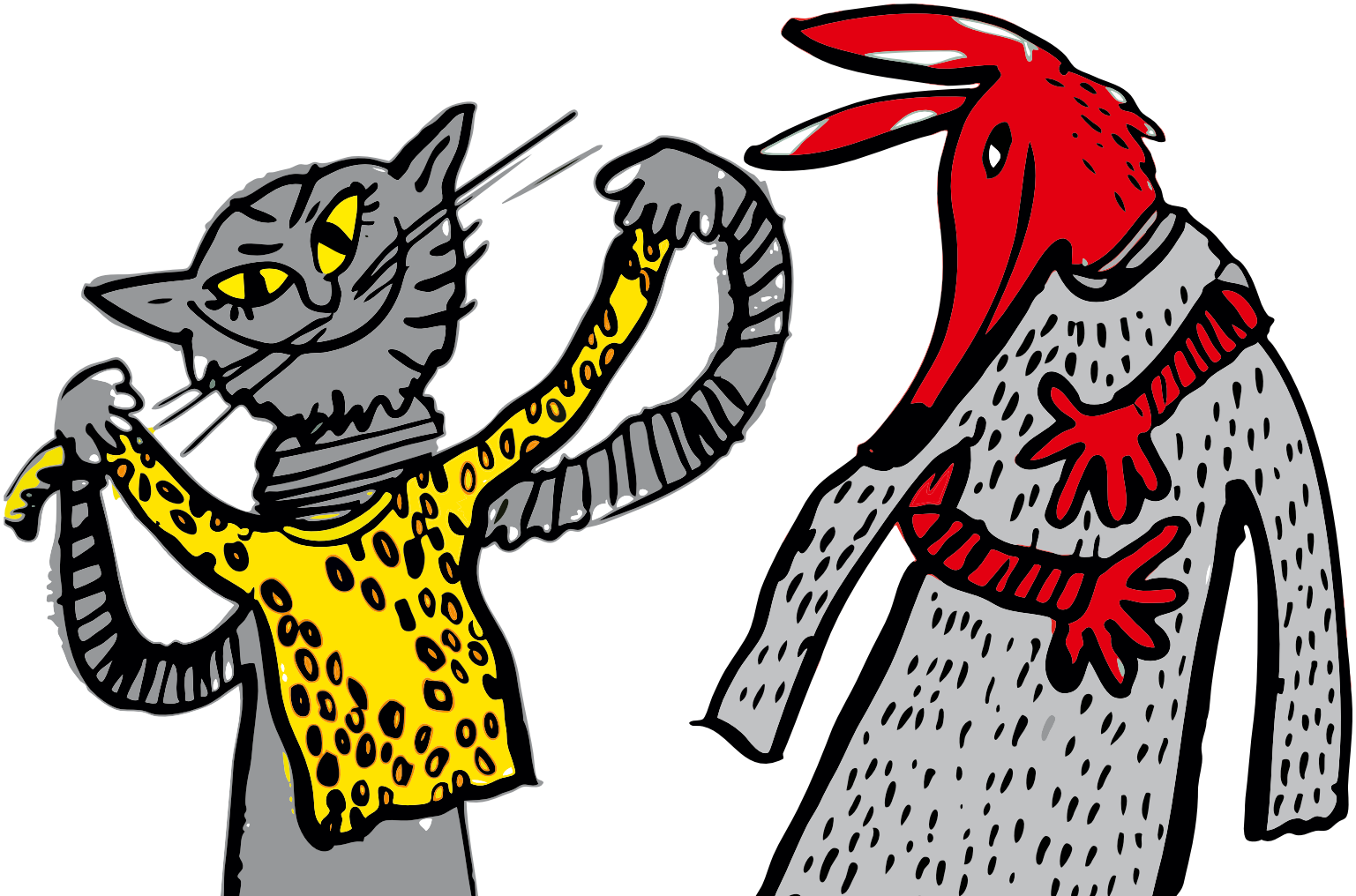
„Nüüd valige teie siit endale sobivad rõivad selga," jätkas Roosi. „Kui igaüks on endale midagi leidnud, siis alustame üleval tunniga."

Seepeale läks lahti korralik tuuseldamine. Tüdrukud kaevusid peadpidi kuhjadesse ja muudkui sobrasid. Kanad jõudsid ühe täpilise seeliku pärast lausa kaklema minna. Õnneks leiti teine täpselt samasugune veel ja rahu oli majas.

Poni Oskar sai kätte ühed koolipüksid ja tõmbas need jalga, Gunnarile sobis hästi läikiva musta nokaga väike müts ja Ints-Ahti haarasid endale teksad ning ruudulised särgid. Liisi ja Jaanika panid selga värvilised kleidid.

Roosi leidis ühest sahtlis väikse triibulise rätiku ja võttis selle kilpkonna jaoks kaasa.

Seltskond oli riietumisega nii hoos, et keegi neist märganud õhus midagi imelikku. Aga midagi oli sündimas.



Kooliuks keerati lukust lahti ja keegi väike dressides mehike hiilis sisse. Hoolikalt sulges ta ukse ja piilus kahele poole ringi. Kool oli vaikne ja tühi ning mees köhatas ettevaatlikult. Ta paistis teadvat, mida teha ja kuhu minna. Otsejoones läks ta trepist üles ja kadus kusagile.

Kui kõik õpilased olid kooliriided selga saanud, mindi jälle koos üles loodusõpetuse klassi. Tund algas. Kõigepealt hakkas Roosi lugemist õpetama.

Ta mõtles natuke ja kirjutas tahvlile: TRAKTOR KÜNDIS PÕLDU.

„Nii, lugege see nüüd kokku!" ütles ta klassile.

„Mis on *traktor* ja mis on *kündis* ja mis on *põld*?" küsis orav Jaanika.

„Kas sina ei teagi?" imestas Roosi.

„Mkm," tegi Jaanika.

„Kes teab?" pöördus Roosi klassi poole.

Peaaegu kõik raputasid pead, ainult mäger Veiko tõusis püsti ja ütles: „Mina tegelikult tean."

„Räägi teistele ka!" palus Roosi.

„Traktor on nagu auto, ainult et suurem ja liigub aeglaselt. Kündmine tähendab, et sõidetakse edasi-tagasi ja kraabitakse maad. Põld on see maa, mida kraabitakse, ja sinna pannakse midagi kasvama. Kartulid või rukis või midagi muud head," seletas Veiko õhinal.

„Väga hea seletus," ütles Roosi. „Ma usun, et kõik said aru. Lugemisoskus on väga tähtis, linnas on lõputult igasuguseid silte ja märke ja pabereid. Kui ei oska lugeda, ei saa teada, mis sinna kirjutatud on."

Järsku kostis mingi mürtsatus. Loomad tõmbusid turri ja vaatasid ehmunult ringi. Nad vedasid ninaga õhku, aga midagi imelikku ei olnud. Oli tavaline koolimaja lõhn – paljude inimeste, kriidi ja õpikute segu.

Järgnes veel mütsatus ja siis mingi klirin.

Kajakas Gunnar kargas üles ja teatas: „Ma lähen vaatama!"

Juba oligi aken lahti ja kajakas lendas välja. Tal oli lihtne välja lennata ja aknast sisse piiluda, mis majas toimub.

Paari minuti pärast oli ta tagasi.

„Seal oli üks mees!" teatas ta ja vaatas ehmunult Roosile otsa.

„Oled sa kindel?"

„Mhmh," noogutas Gunnar. „Ta läks juba uksest välja."

„Lähme vaatame!" hüüdis poni, kes oli inimestega harjunud.

„Mitte mingil juhul!" keelas Roosi. „Inimesed on siin meie vaenlased. Keegi ei tohi teada saada, et me siin kooli peame, muidu see kool lihtsalt keelatakse ära!"

„Lubage mina!" ütles nüüd rebane Ahti. „Mäletate – siin ja seal!"

Roosi vajus korraks mõttesse. Oli natuke paha saata õpilane võimaliku ohuga vastamisi. Samas oli rebasepoiss selleks tegevuseks neist kõige osavam ja Roosi ütles: „Mine, aga ole hästi ettevaatlik!"

Viuh! oli Ahti klassist kadunud. Ettevaatuse mõttes kamandas Roosi kõik õpilased suurde seinakappi ja puges ise ka järele.

Natukese aja pärast oli Ahti tagasi. „Tulge välja. Pole vaja karta! Ta läks välja ja keeras ukse lukku," seletas ta õhinal. „Dressidega väike mees, musta seljakotiga. Minge akna peale, äkki näete veel!"

Seda ei lasknud Roosi kaks korda öelda. Otsemaid tormas ta aknale ja tundis eemalduva mehe selja tagant kohe ära. See oli Ürgo, kooli töömees. Küllap ta tuli mingit maha unustatud asja otsima, mõtles Roosi ja rahunes. Kuigi Ürgo ei olnud alati just kõige sõbralikumas tujus, oli ta ikkagi koolis oma inimene.



Liiklustund

Päevad möödusid, loomad muudkui õppisid ja said järjest targemaks.

Ühe koolipäeva lõpus hoiatas Roosi: „Ärge imestage, kui ma täna teid keset ööd üles ajan. Teeme tunni öisel tänaval, siis kui inimesed magavad."

Ka Gunnar ja Liisi jäid seekord kooli. Kajakal oli nagunii vabadus teha, mida ta tahtis, ja Liisi perenaine oli läinud mõneks päevaks spordilaagrisse. Nii ei oodanud neid keegi.

Kell kolm oli Roosi võimlas ja kõlistas suurt kellukest.

„Üles!" hüüdis ta.

Kõik loomad olid krapsti! püsti ja läksid Roosi järel tänavale.

„Nüüd õpime liiklemist!" teatas Roosi ja viis õpilased ülekäiguraja juurde.

„See on koht, kust tohib üle tee minna!" õpetas ta. „Kõigepealt vaatate vasakule ja siis paremale ja kui autot ei tule, siis üle!" õpetas Roosi.

Siis hakati liiklusmärke õppima. Roosi rääkis, kuidas töötab valgusfoor. Praegu oli küll öö ja foorides vilkus ainult kollane tuli.

„Päeval on kõik teistmoodi," ütles Roosi.

„Ma tean, punasega ei tohi minna ja rohelisega tohib," ütles Jaanika.

„Jah, seda tead sa väga õigesti!" kiitis Roosi.

Iga loom pidi läbi tegema teeületamiskatse.

Nad ootasid, kuni eemalt lähenes üks auto. Loomad võtsid rivvi, vaatasid vasakule, paremale ja astusid teele. Auto peatus ja õpilased sammusid sirge seljaga üle tee. Oli parajalt hämar ja juht pidas neid eriliselt väikesteks inimesteks.

Seejärel võttis Roosi välja linnakaardi ja õpilased kogunesid tema ümber seda uurima. Kõik seisid kobaras koos, ainult poni oli külili visanud ja Roosi seletas, kuidas kaardi pealt aru saada, kus parasjagu ollakse.

Kohtumine

Järsku pööras Liisi ümber ja nägi eemalt lähenemas kolme koera.

„Roosi!" sosistas ta hirmunult. „Mingid suured koerad!"

„Kus!" ehmus ka Roosi ja vaatas selja taha.

Õpetaja sabaots kippus vonklema ja kõrvad tõmbusid ähvardavalt peadligi. See oli Möira koos oma sõpradega. Möira oli Roosi elupõline vihavaenlane. Ta oli ketikoer, kes elas kurja peremehe juures. Aeg-ajalt tõmbas ta end ketist lahti, kargas üle aia ja ajas tänavalt koertekamba kokku.

Koerad olid seltskonda märganud ja tõmbusid nüüd üksteisest niipalju eemale, et panid terve tee kinni.

„Noh, tited!" haugatas Möira, kui oli nendeni jõudnud.

Teised koerad naersid, suu pärani.

Roosi ei teinud neist välja ja ütles õpilastele: „Hakkame minema, aitab tänaseks küll!"

Nad pöörasid minekule, aga koerad olid tee peal ees.

„Räägime siis veidi juttu ka, vana sõbranna!" klähvis Möira. „Kes sul siis sel aastal seal koolis õpivad ka? Las ma vaatan."

„Jäta meid rahule!" ütles Roosi kurjalt.

Möira ja ta sõbrad ainult naersid selle peale ning nuuskisid õpilasi üleolevalt.

„Nonii, mõnusad kanakesed ja kassikesed sul siin koos kõik," noris Möira ja tonksas ninaga Jaanikat.

„Ma olen orav," pomises Jaanika omaette.

Koerad kuulsid seda ja hakkasid veel rohkem naerma.

Nüüd hakkas Roosi vihast sisisema. Möira läks iga aastaga ikka tüütumaks.

„Kao minema!" turtsus Roosi.

„Hähähää, mis sa meile teha saad!" parastas Möira.

„Võta meid oma kooli õppima!" noris üks katkise halli kasukaga koer.

„Või parem juba õpetama, sa vana kannel," räuskas teine.

„Põrgupuuks ja sada junni!" paugutas hall koer ja kogu nende kamp pidi naeru kätte peaaegu lämbuma.

„See läheb juba üle piiri! Ma kirjutan politseisse ja ütlen, et teid pandaks koertekooli käitumist õppima!" hakkas Roosil kannatus katkema.

Politsei nimetamine ajas koerad vihale ja kostis urinat.

Norimisega ametis olevad koerad aga polnud märganud, et Oskar ja Ints omavahel midagi sosistasid. Poni tõusis tasakesi püsti ja Ints ronis talle selga.

Nüüd nägi neid ka Möira.

„Teil on hobune ka," ütles ta veidi vaiksemalt kui enne.

„Muidugi on," sisises Roosi. „Mis sina siis mõtlesid!"

Ja siis kõlas sõjahüüd. See tuli Intsu suust. Poni võttis hoogu ja kargas koerte poole. Ints tõmbas vestitaskust välja mõned praksukuulid, mis hirmsa raginaga kärgatasid ja sädemeid pildusid.

Koerad tõmbasid selle peale saba jalge vahele ja panid plehku. Pauku kartsid nad hirmsasti. Kõige kiiremini pages Möira, kes oli kunagi lapsepõlves saanud tunda hobuse kabjalööke, ja seetõttu Oskarit kartis.

Nagu kokkulepitult pistis ka kogu kooliseltskond jooksu, ainult et teises suunas.

Kooli ees tänaval oleksid nad peaaegu kokku põrganud mehega, kes tassis mingit suurt kotti.

Mees nägi kummalist seltskonda ja tõmbus kõrvale. Loomad kihutasid otsejoones keldriakna juurde ja pugesid sealtkaudu sisse.

See mees oli Ürgo.





Õpetajate päev

Järgmisel päeval olid Oskar ja Ints nagu suured staarid. Ints rääkis, milliseid rakette tal veel kodus on, ja poni lubas endale pai teha.

Ainuke, kes näis mureliku moega, oli Roosi. Juba kaks vahejuhtumit sel aastal, mõtles ta. Kõigepealt Ürgo salapärane käik kooli. Nad oleksid võinud ju vabalt vahele jääda. Ja nüüd see Möira. Ehmatab niimoodi lapsed ära.

Roosi tundis, et tal on vaja korraks aeg maha võtta ja järele mõelda. Talle tuli meelde, et päris koolis peeti sügisel alati õpetajate päeva. Sel päeval õpetajad tunde ei andnud, seda tegid nende asemel suuremate klasside lapsed. „Miks mitte teha üks õpetajate päev," otsustas Roosi endamisi ja tegi oma õpilastele ettepaneku üks tore õpetajate päev ära pidada.

Loomad olid kohe nõus. Nad leppisid kokku, et võtavad paaridesse ja igaüks õpetab oma paarilisele just seda, mida ta kõige paremini oskab. Ainult kanad ja poni moodustasid kolmiku, sest nemad eraldi olla ei tahtnud. Kajakas ja mäger said aga hoopis eriülesanded.

Loomad kadusid koolimaja peale laiali ja Roosi läks üles pööningule.

Kajakas Gunnari ülesanne oli olla turvamees-korrapidaja. Ta võttis suuna õue ja hakkas kooli kohal tiirutama. Ta arvas, et nii on kõige parem majal silma peal hoida.

Kass Ints ja rebane Ahti jäid kahekesi klassi ning hakkasid mustkunsti harjutama. Orav Jaanika ja kass Liisi võtsid teineteise käevangu ning läksid võimlasse saltosid viskama.

Kanad ja poni mõtlesid tükk aega, mida nad võiksid üksteisele õpetada. Lõpuks arvas Malle, et nad näitavad Oskarile, kuidas pärga punutakse. Kanad ise jumaldasid ehtimist, neil endil olid iga päev uued pea- ja nokakaunistused.

Nüüd oligi kooli tagauks lahti ning Malle ja Marta korjasid õues lilli. Päike paistis nii mõnusalt, et kanad unustasid Roosi hoiatuse. Õpetaja oli lubanud neil ainult korraks õue minna.

Oskar seisis esialgu koolimaja tagaukse juures ja ootas, aga varsti pistis ka tema ninaotsa välja. Sõbrannasid ei paistnud. Natukese aja pärast astus poni sammukese edasi, siis teise ja oligi lõpuks väljas.

Mäger Veiko mätsis koolikõögis tainast, endal ninaots jahune. Roosi oli palunud tal päeva lõpuks ühe vägeva kringli küpsetada.

Gunnar istus maja katusel korstna otsas ja rääkis ühe mööda lennanud tuviga juttu.

„Meil on selline kool, kus me õpime lugema ja arvutama!" teatas ta tuvile uhkelt.

„Häh, miks loom või lind peab lugemist oskama?" küsis tuvi.

„Kuidas miks? Sellepärast, et linnas paremini hakkama saada. Siin on ju kõik kohad silte täis," kordas Gunnar seda, mida Roosi neile rääkinud oli.



Rööv

Järsku lendas katusest mööda parv tuvisid.

„Kuhu lähete?" hüüdis tuvi, kes oli Gunnariga vestelnud.

„Pargis on itaallaste ekskursioon, loobivad saia!" hõikasid tuvid vastu ja kihutasid tiibade vihinal edasi.

See mõjus nagu püssirohi. Prauh! tõusis tuvi katuselt lendu... ja tema järel ka Gunnar. Siin kooli juures ei ole nagunii midagi valvata, jõudis ta veel mõelda. Saiatükikestest ei suutnud mitte üks kajakas iialgi ära öelda.

All koolimaja tagahoovis aga panid Malle ja Marta Oskarile parasjagu imeilusat lillepärga pähe.

„Nii hästi sobib!" kiitis Malle.

„Vaata, et sa seda ära ei söö!" manitses Marta veel.

Oskar läks keldriakna juurde ja uuris oma peegeldust.

Oli tõesti kena, tõdes ta ja hirnatas rõõmust.

„Kas teeme ühe sõidu?" pakkus ta ja kanad noogutasid õhinal.

Poni tegi ennast madalaks ja teineteise järel hüppasid kanad talle kukile.

„Sõidameeeee!" hüüdis Oskar ja hakkas traavima.

„Apppiiii!" kiljusid kanad ja Oskar jooksis veel kiiremini.

Ringiratast kihutas ta ümber puude ja kanad kaldusid kurvides küll paremale, küll vasakule.

Kõik olid kusagil ära ja nii ei saanudki keegi kooliperest näha, et sel ajal kui poni ja kanad õues tiirutasid, vaatasid neid suure prügikasti tagant ühed pisikesed teravad silmad.

See oli Ürgo, kes oli kooli tagahoovi astudes hoogsalt kappavat poni ja kiljuvaid kanu nähes tardunud ja siis igaks juhuks prügikasti taha peitu pugenud.

Öösel nähtud pilt ei olnud talle rahu andnud. Ta oli hommikul kotitäie kommi ostnud ja kavatses maiuse abil välja uurida, mis loomad need siin sellised on.

Ürgo tuli prügikasti tagant välja.

„Hei-hei!" hüüdis ta magusa häälega ja poni jäi ehmunult seisma. Kanad hüppasid ta seljast maha.

„Kas kommi tahate?" küsis Ürgo ja astus lähemale.

Kanad ei teadnud, mida vastata, aga ponile tuli küll kohe vägev kommiisu peale.

„Võib küll," ütles ta.

Ürgo tõmbas seljakotist välja suure kommikoti. Nüüd tulid kanad ka jaole ja Ürgo pakkus neile ülilahkelt kommi.

„Kas sina oled see mees, kes käis ükspäev koolis?" uuris Malle veidi häbelikult.

„Jah," ühmas Ürgo. „Nägite või?!"

„Mhmh," noogutasid kõik kolm.

„Eee, mida te siis täpsemalt nägite?" uuris Ürgo.

„Me kuulsime, et midagi kolises," seletas Marta lahkelt.

„Alguses me kartsime... " alustas Malle.

„Aga siis nägime, kuidas sa koolist ära läksid, ja Roosi ütles, et me ei pea muretsema, et sa oled oma inimene," jätkas Oskar.

Ürgo noogutas kergendusega. Need imelikud loomad ei olnud teda siiski öösel näinud, kui ta koolist arvutit minema tassis.

„Aga kelle loomad te olete?" küsis ta.

„Kuidas kelle?" imestas poni.

„Iseenda omad muidugi," teatas Malle.

„Kas teid siis keegi taga ei otsi?" uuris Ürgo.

„Ei, meid, kanu, on kanalas nii palju, et keegi ei märka meie kadumist, ja sügisel lähme ju tagasi," seletas Marta.





„Ja mina töötan muidu hipodroomil, ainult et praegu olen suvepuhkusel. Sügisel vaatan, kuhu lähen, kas tagasi hipodroomile või hoopis loomaaeda," rääkis Oskar lahkelt.

Nüüd tundus Ürgole, et elu on talle mänginud kätte lotovõidu. Ta võtab selle poni ja veel kedagi ja müüb ka nemad maha! Nii jääb raha ülegi.

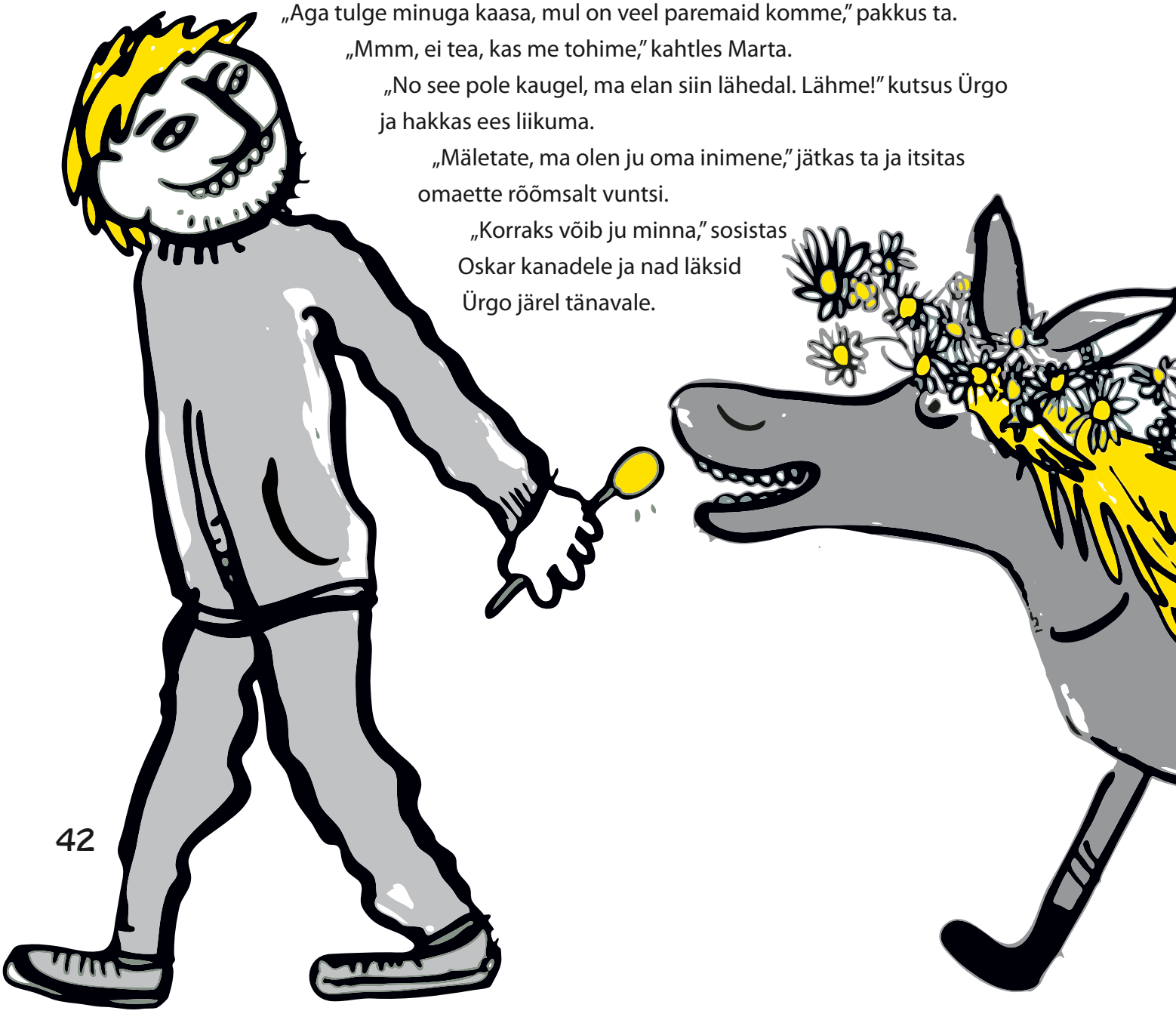
„Aga tulge minuga kaasa, mul on veel paremaid komme," pakkus ta.

„Mmm, ei tea, kas me tohime," kahtles Marta.

„No see pole kaugel, ma elan siin lähedal. Lähme!" kutsus Ürgo ja hakkas ees liikuma.

„Mäletate, ma olen ju oma inimene," jätkas ta ja itsitas omaette rõõmsalt vuntsi.

„Korraks võib ju minna," sosistas Oskar kanadele ja nad läksid Ürgo järel tänavale.



Vangis

Ürgo elas vanas puumajas. Mõnest kohast olid lauad lahti ja üks sein oli koguni põlenud.

Mees juhatas poni ja kanad tuppa ning pakkus neile seal veel kommi ja kooki. Joogiks keetis ta magusa kakao.

„Noooh, rääkige, kes teil seal koolis veel õige on," uuris ta.

Oskar, Malle ja Marta muudkui seletasid, kui suu parasjagu kommist tühi. Nii sai Ürgo teada, kes nende koolis õpivad ja et Roosi on nende õpetaja.

Ürgo kuulas ja mõtles. Kui juba tegutsemiseks läks, peaks sealt ehk veel mõne looma tooma, mõtles ta. Poni ja kilpkonna saab maha müüa ning mägra võiks siia kööki panna, las teeb süüa. Lõpuks on elu nagu lill. Tuleb palju raha, saab võlad tasa ja jääb veel üle ka.

Kõvasti Ürgo seda ei öelnud. Ta teatas hoopis: „Nonii, tibukesed, nüüd peaks teil juba kõht korralikult valutama, aga mul on veel üllatusi."

Ta käskis seltskonnal püsti tõusta ja õue tagasi minna. Seal viis ta nad ühe kuuri juurde ja juhatas loomad sinna sisse.

„Minge, minge," ärgitas ta.

Kanad ees ja poni järel, astusid sõbrad hämarasse kuuri.



Kuur oli täiesti tühi, ainult nurgas paistis lömmis plekkämber. Aknaks oli trellitatud auk, mille ees rippus määrdunud kardinaräbal.

„Mis üllatus siin olema peaks?" küsis Marta.

„Siin pole ju mitte midagi," lisas Malle.

„Äkki on kuskil peidus?" pakkus Oskar.

Ürgo itsitas: „Kohe näete, tibukesed!"

Ta lõi ukse kinni ja koukis taskust võtme välja.

„See ongi üllatus, uks läheb kinni ja välja ei saa," ütles ta ja keeras kuuriukse lukku.

„Mismoodi!?" ehmusid nüüd seesolijad.

Poni läks ukse juurde ja püüdis seda lahti lükata. Uks jäi kinni.

„Tee lahti!" hüüdis ta.

„Püsige aga kuss seal," käratas nüüd järsku kurjaks saanud Ürgo.

„Mis nali see on?!" hirnatas poni ja püüdis kabjaga ukse pihta virutada.

Käis mütakas, aga uks oli tugev ja midagi ei juhtunud.

„Pole siin mingit nalja. Sinu, poni, müün välismaale ja kanad hakaku kohe munema. Ma tahan õhtuks omletti," kamandas Ürgo.

„Mind ei tohi maha müüa," teatas poni õnnetu häälega. „Ma olen hipodroomilt, pean sügisel tagasi minema."

„Seal ei anna sinu eest keegi raha," parastas Ürgo. „Panen internetti kuulutuse ja müün su sellele, kes kõige rohkem pakub."

„Ja nüüd tasa!" lisas ta ja läks minema.

Poni tagus veel paar korda vastu ust, aga ei midagi. Uks jäi kinni. Kanad olid hirmust vait jäänud ja vaatasid nutuste silmadega Oskarile otsa.

„Mis nüüd saab?" küsis lõpuks Malle ja puhkes nutma.

Selle peale purskusid pisarad ka Marta silmist.

Oskar ei osanud midagi vastata. Olukord tundus väga õudne.



Kadumist märgatakse

Kui Roosi oli juba küllalt pikutanud ja puhanud, otsustas ta, et aitab küll õpetajate päeva pidamisest, ja tuli pööningult alla. Ta kõlistas kellukest ja hüüdis: „Koguneme klassi, koguneme klassi!"

Üksteise järel saabusid kassid ja rebane, orav ja mäger, ka Gunnar oli pargist tagasi ja pühkis nokanurgast saiapuru.

Ainult poni ja kanad jäid tulemata.

„Nii, kus siis Oskar, Malle ja Marta on?" uuris Roosi, kui kõik ülejäänud oma kohtadel istusid.

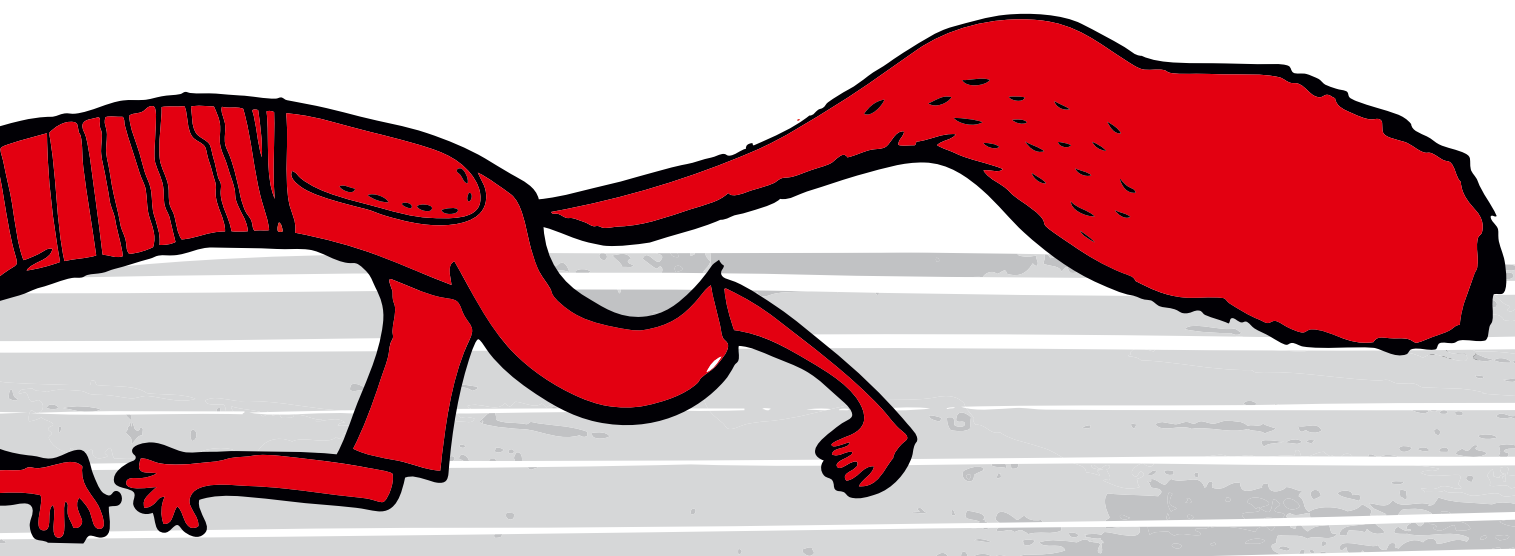
„Ahti, mine otsi nad palun üles!" andis Roosi rebasele ülesande ja silmapilk oli Ahti klassist väljas.

Mõne aja pärast oli rebane tagasi.

„Neid ei ole," teatas ta.

„Mismoodi ei ole?!" imestas Roosi.

„Mitte kuskil ei ole, jäljed viivad tagumise ukseni ja siis edasi ma ei läinud," seletas Ahti.



„Gunnar!" tõstis Roosi veidi häält. „Sina olid turvamees, kas sa nägid, kuhu nad läksid?"

„Eeee..." kokutas Gunnar. „Ma nägin, et Marta ja Malle korjasid maja taga lilli."

„Niiii, ja mis edasi, kus Ossu oli?" uuris Roosi.

„Ma... ma..., teda ma ei näinud..." pobises Gunnar. „Lendasin vahepeal parki, seal pakuti saia..."

„Ah nii..." vaatas Roosi kajakale nõudlikult otsa ja kortsutas kulmu. „Mis me nüüd siis teeme?"

„Otsime kogu kooli veel kord läbi," pakkus kass Liisi ja seda nad tegidki.

Kõik peale kilpkonna läksid maja peale laiali ja nuuskisid iga viimsegi nurga läbi. Gunnar vihises läbi avatud akna õue ja tiirutas kooli kohal. Aga ei midagi.

Roosi oli murest murtud. Näis, et koolis poni ega kanasid enam ei ole. Tuli saata keegi linna peale otsima.

„Lenda ringi ja uuri teistelt lindudelt, äkki on keegi neid näinud," ütles Roosi kajakale.

Gunnar läks lendu ja ülejäänud seltskond istus klassis ning lihtsalt ootas. Kellelgi ei olnud tuju rääkida.

Kajakas tiirutas tänavate kohal, aga ei märganud midagi.

Ta leidis ühe varblase ja küsis: „Ega sa ei ole siinkandis kahte kana ja poni näinud?"

„Mkm," raputas varblane pead ja pööras selja.

Kajakas lendas edasi ja peatus pargis. Seal oli teisigi kajakaid ja Gunnar kurtis oma muret.

„Selle kollase maja hoovis elab kassikakk," seletas üks suur lind. „Ta töötab vahel detektiivina. Mine küsi tema käest. Kakud on suurepärased asukohamäärajad. Äkki tema teab."

Kajakas tegi, nagu soovitati, ja otsis kaku üles. Unise näoga kakk istus vana pärnapuu otsas.

„Lugupeetud detektiiv," pöördus Gunnar aupaklikult kaku poole ja jutustas, mis oli juhtunud.

Kaku silm lõi särama, ta mõtles natuke ja ütles: „Tööpakkumistele olen ma alati avatud. Ainult et tasuks tahan kolme viineripirukat."

„Seda saab!" ütles Gunnar rõõmsalt ja mõtles mägra peale. Küll Veiko küpsetab, kui sõbrad leitud on.

Kakk hüples kõrgemale oksale ja kuulatas. Pani silmad kinni ja nuusutas.

„Kas poni on hallikat värvi?" küsis ta.

„Mhmh," noogutas Gunnar.

„Ja kanasid on kaks?"

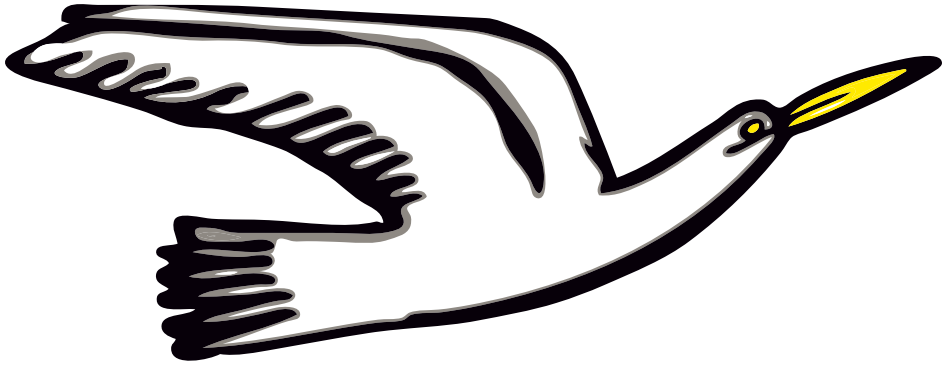
„Mhmh."

„Nad on siin lähedal, kaks tänavat edasi ja siis vasakule, vana puumaja hoovis kuuris kinnise ukse taga," teatas kakk pärast pisikest mõtlemist.

„Oo, aitäh!" säras Gunnar rõõmust, saputas tiibu ja pidi peaaegu puu otsast alla kukkuma.

„Pole tänu väärt! See oli lihtne, ma tegelikult nägin, kui nad siit mööda läksid," ütles kakk. „Ära siis pirukaid unusta!"

„Ei unusta!" hüüdis Gunnar juba õhust. „Varsti toon!"



Telefonikõne

Detektiiv-kassikaku juhatus oli täpne ja Gunnar leidis kuuri peagi üles.

Ta kuulatas, seest ei kostnud midagi. Oskar ja kanad olid suurest murest ja kõhuvalust magama jäänud.

Gunnar pistis pea trellitatud aknaaugust sisse ja piilus. Esialgu ei näinud ta hämaras ruumis midagi, aga märkas siis poni tumedat kogu.

„Kuku!" sosistas ta.

Kõigepealt tõstis poni ühe, siis teise kõrva.

„Kuku!" kostis uuesti ja Oskar tegi silmad lahti.

„Ajage nüüd ennast maast lahti!" kamandas kajakas ja kanad ärkasid ka üles.

„Oi, Gunnar, kas sa päästad meid ära?" õhkasid Malle ja Marta.

„Muidugi!" noogutas Gunnar uhkelt. „Lähme aga minema siit!"

„Me ei saa," ütles poni nukra häälega. „Ürgo pani meid luku taha."

„Ürgo???!!!" ahhetas Gunnar.

„Jah, ta tahab mind maha müüa ja kavatseb kanad siia vangi jätta," seletas poni.

„Mismoodi?" imestas Gunnar ja teised seletasid talle läbisegi, mis oli juhtunud.

Järsku oli kuulda samme ja ukselukk krigises.

Üks dressipluusis käsi tõstis üle ukseava veekausi ja uks pandi kähku jälle kinni.

„Jooge ka vahepeal!" korsatas Ürgo. „Kas mune on juba tulnud?"

„Mkm," vastasid kanad kurjalt. „Ei kavatsegi!"

„Küll te mul kavatsete!" hüüatas Ürgo.

Kostis telefonihelin. Ürgo kobas taskus ja tõmbas mobiili välja.

„Ürks siinpool!" teatas ta torusse.

Helistaja oli ilmselt mees, kellele Ürgo oli palju raha võlgu.

Kostis kurja juttu.

„Mul on ainult üks kord vaja käia. Ootan öö ära, siis lähen," asus Ürgo agaralt seletama.

„Igal juhul paari päeva pärast maksan võla tagasi. See on kindel!"

„Vaata ette, kui ülehomseks raha minu käes ei ole!" karjuti torust nii kõvasti, et see kostis ka kuuri ära.

Seejärel kuuldus telefonist kinnine signaal ja Ürgo pani mobiili taskusse. Ta tõmbas pea õlgade vahele ja tuli uuesti kuuri ukse taha.

„Kuulge, karvased!" ütles ta. „Kas kilpkonn on ikka kindlalt loodusõpetuse klassis? Tooksin ka tema teile seltsiks."

„Ei mõtlegi ütelda!" kähvatas Malle.

„Niimoodi minuga ei räägita!" sai Ürgo kurjaks.

„Me ei räägi siis üldse!" teatas Marta.

„Ükskõik, kas te ütlete või mitte, täna õhtul saate kilpkonna ja mägra ka siia seltsi," lubas Ürgo. „Küll ma nad üles leian!"

Ürgo jättis seltskonna sinnapaika ja läks ettevalmistusi tegema. Ta pani valmis aiakäru ja tühjad kartulikotid.

Kajakas oli seda kõike pealt kuulanud ja lendas nüüd uudistega kooli tagasi.



Intsu plaan

„Me peame midagi välja mõtlema!" hüüdis Ints, kui Gunnar oli rääkinud, mis ponist ja kanadest saanud oli.

„On ikka rumalad, läksid võõraga kaasa," ütles Liisi.

„Praegu ei ole aega neid hukka mõista. Meie sõbrad on ohus!" manitses Roosi. „Pange pead tööle! Me peame nad päästma. Võib-olla tuleb päris koolidirektor ikkagi välja kutsuda, et ta saaks teada, missugune kohutav petis see Ürgo on."

„Ma võin kohe direktori juurde maale lennata," hõikas Gunnar ja sopsutas tiibu.

Klassi täitis ärev jutuvada, kõik seletasid läbisegi.

„Mul on mõte!" teatas Ints äkki kõva häälega. Ta pilk oli jäänud pidama inimese skeletile, mis loodusõpetuse klassi nurgas seisis.

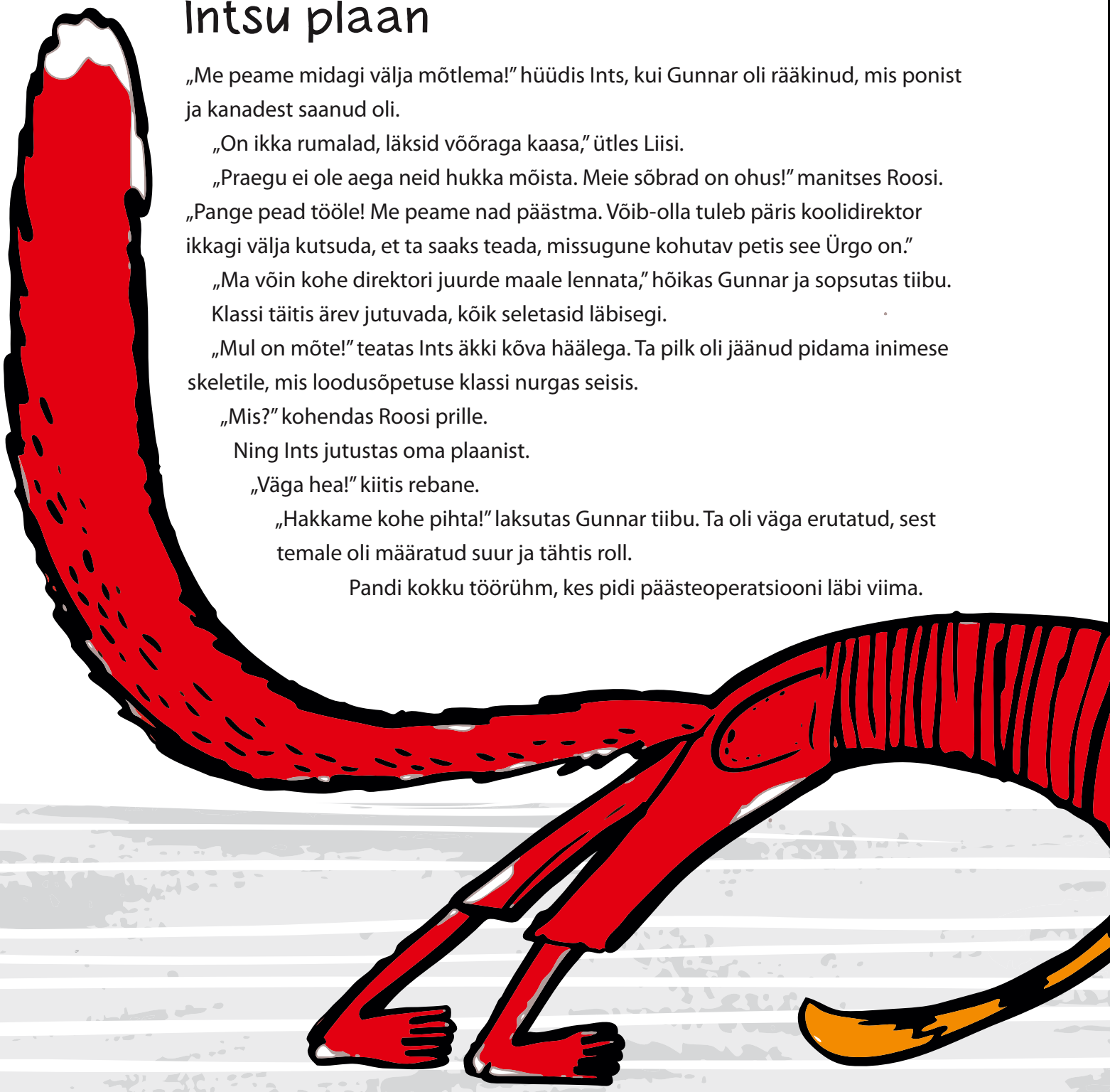
„Mis?" kohendas Roosi prille.

Ning Ints jutustas oma plaanist.

„Väga hea!" kiitis rebane.

„Hakkame kohe pihta!" laksutas Gunnar tiibu. Ta oli väga erutatud, sest temale oli määratud suur ja tähtis roll.

Pandi kokku töörühm, kes pidi päästeoperatsiooni läbi viima.




GUNNAR
KUUR
GUNNAR
VÕTI
INTS
OSSU
MARTA
MALLE

Töörühma pidid peale Intsu kuuluma veel Ahti, Gunnar ja Liisi. Jaanika ja Veiko saatis Roosi kööki pirukaid küpsetama. Töö aitas muremõtteid unustada ja pealegi, kui kõik hästi läheb, siis oli vaja detektiiv-kakule lubatud viinerpirukaid viia.

Ning Brigitta tukkus nagunii juba üleüleeilsest söögivahetunnist saadik tühjas köögikapis.

Oli kiire. Aega oli ainult õhtuni.

„Nii, kes tunneb kõige paremini arvutit?" küsis Ints.

„Mm-ma olen veidi vanamoodne ja peale kaardiladumise seal palju muud teha ei oska," ütles Roosi.

„Mina oskan!" teatas Liisi. „Mul on perenaisel kodus arvuti ja ma olen väga palju vaadanud, mis ta seal teeb."

Ints noogutas.

„Küllap ta siia kilpkonna järele tuleb..." arutas ta. „Ega ta tea, et Brigitta hoopis köögis on."

Liisi pani õpetaja laual seisva arvuti tööle ja toksis sinna sisse mingit teksti. Ahti käis mööda koridore ja uuris, kuidas seal ennast kõige paremini varjata saab. Gunnar kontrollis üle, kas ventilatsioonitoru on töökorras, see tähendab, et kas ta ikka mahub selle kaudu sisse ja välja lendama.

Kui hämaraks hakkas minema, kamandas Ints: „Kõik kohtadele!"



ÖÖ

Umbes kella ühe paiku öösel keerati kooli välisukse võtit. Kõik oli vaikne, kuu paistis ja koolimaja oli mattunud hämarusse.

Ürgo pani ukse enda järel lukku ja hiilis sisse. Ta kuulatas. Kõik oli vaikne.

„Küllap need loomad magavad," pomises ta vuntsi. „Hiilin üles loodusõpetuse klassi, võtan kilpkonna ja arvuti. Ja konnalt uurin, kus see mäger on."

Ürgo läks vaikselt trepist üles kolmandale korrusele ega vaadanud enam ringi. Vaikselt nagu vari hiilis tema kannul rebane Ahti.

Mees jõudis klassiukse juurde ja avas selle. Tasakesi läks uks lahti ja Ürgo astus sisse. Klassis oli päris pime, Ürgo sirutas käe lülitini ja vajutas, aga klass jäi pimedaks. Ta klõbistas lülitit mitu korda, aga ei midagi.

„See veel puudus!" pobises mees.

Silmi kissitades vaatas ta klassis ringi.

„Kilpkonn, kommi tahad?" proovis ta oma vana nippi.

Keegi ei vastanud. Käis väike mürts ja klassiuks vajus kinni.

„Tuul vist tõmbab," pomises mees omaette ja hüüdis veel kilpkonna.

Keegi ei vastanud.

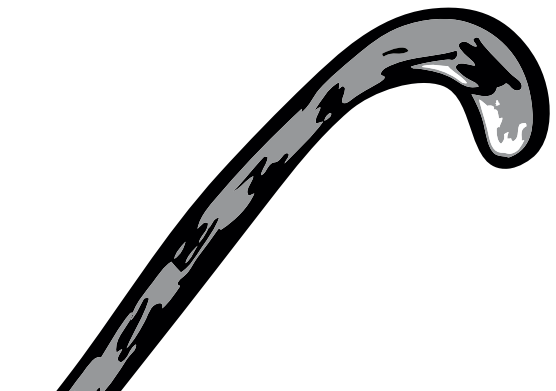
Ürgo mõtles, et võtab senikaua arvuti seinast lahti, kuni kilpkonn välja ronib. Ta läks masina juurde ja pidi ehmatusest pikali kukkuma. See töötas ja ekraanilt vaatas vastu kiri: TERE, ÜRGO!

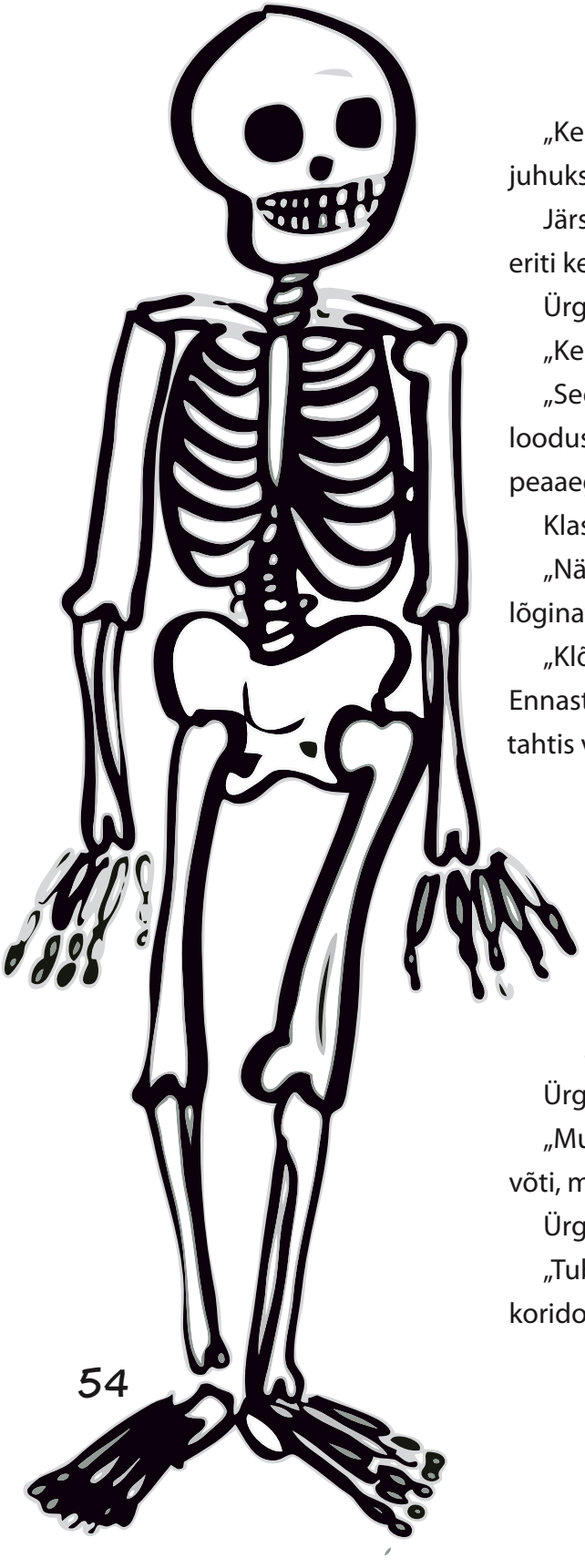
„Misasja," pobises mees ja läks lähemale.

Arvutiekraanile ilmus uus kiri: LÕPETA OMA PAHATEOD!

Ürgo vaatas ringi ega saanud midagi aru. See arvuti siin rääkis temaga?!

Aga see pole ju võimalik.





„Kes siin on?" küsis Ürgo tühjalt klassilt ja vaatas igaks juhuks laua alla. Seal olid ainult õpetaja vanad sussid.

Järsku ütles üks hääl kuskilt klassi tagantotsast: „Siin ei ole eriti kedagi."

Ürgo kangestus ja vajus õpetaja toolile istuma.

„Kes siis räägib?" küsis ta piiksuva häälega.

„See olen mina, luukere. Minusugused on igas loodusõpetuse klassis," ütles jäme hääl ja Ürgo oleks hirmust peaaegu püksid märjaks teinud.

Klassi tagumises otsas valendas tõepoolest midagi.

„Näe, ma lehvitan sulle!" ütles hääl ja Ürgo kuulis luude lõginat.

„Klõnks," jäi neelatus Ürgole kurku kinni ja ta tõusis püsti. Ennast rahulikuks sundides liikus ta tasakesi ukse juurde ja tahtis välja minna.

Uks oli lukus!

Ürgo lõgistas meeleheitlikult linki, aga uks jäi kinni.

„Ära proovigi," ütles luukere ja Ürgo tundis, kuidas külm higi mööda selga alla voolas.

„Nüüd oled siis siin kinni," jätkas luukere. „Mis sa arvad, kas ponil ja kanadel on mõnus vangis olla või?"

Ürgo raputas pead.

„Muidugi ei ole," ütles luukere. „Võta nüüd taskust välja see võti, mis kuuriukse lahti teeb."

Ürgo kobas taskus ja koukis võtmed välja.

„Tubli," kiitis luukere kõminal. „Mine lükka see ukse alt koridori."

Ürgo oli mõtlemisvõime kaotanud ja torkas võtmekimbu, kus olid kõik tema võtmed, ukse alla.

Siuh! kadus võtmekimp ära.

„Sellega on nüüd korras!" teatas luukere. „Minu töö on tänaseks tehtud, ma võin suu kinni panna."

„Ah jaa, kas sul mobiili mälus direktori number on?" küsis luukere veel.

Ürgo noogutas vaevumärgatavalt ja pomises: „Oo-on."

„Siis on hästi!"

Kõlas lõksatus, justkui oleksid hambad kokku naksatanud, kostis sahinat ja krabinat. Edasi jäi kõik vaikseks.

Ürgo vaatas arglikult ringi.

„Aga mina? Mis minust saab?" julges ta lõpuks vaikselt küsida.

Keegi ei vastanud.

Ürgo tormas akna peale ja vaatas välja. Kolmas korrus. Siit alla ronida ta ei julgenud.

„Kas siin on keegi?" hädaldas mees.

Ta läks uuesti arvuti juurde ja vaatas ekraanile.

Sinna oli ilmunud uus kiri: SA PEAD DIREKTORI SUVEPUHKUST VEIDI RIKKUMA JA TA SIIA KUTSUMA. AINULT TEMAL ON KOOLI JA LOODUSÕPETUSE KLASSI VÕTMED. RÄÄGI SIIS TALLE, MIKS SA SIIN KINNI OLED.

Seejärel läks ekraan mustaks.

Ürgo vajus toolile ja hakkas nutma.



Klassiekskursioon

Jaanika, Veiko ja Roosi istusid juba autos stardivalmis. Ka Brigitta oli siin. Veiko oli kuuma ahju kõrvale tukkuma jäänud kilpkonna lihtsalt selga võtnud ja auto tagaistmele tassinud.

Pirukad olid valmis küpsetatud ja Roosi oli kiiresti kõik ära koristanud, nii et maja nägi välja, nagu poleks loomade kooli seal iialgi olnud.

Roosi vaatas närviliselt maja poole.

„Tuleks nad juba, saaks kõik korda," pomises ta omaette.

Enam ei tulnud kaua oodata. Ahti, Ints, Liisi ja kõige lõpus Gunnar – nii kiirustasid nad kooli poolt autosse.

Tulijad olid naerust peaaegu kõveras.

„Ta jäi uskuma, et luukere on elus," itsitas Gunnar, kes oli uhke, et oli ventilatsioonitorus istudes nii hästi suutnud luukere häält teha.

„Noh, rääkige," palusid teised läbisegi.

„Kas Ürgo on luku taga?"

„Kas ta helistab direktorile?"

Küsimusi muudkui sadas.

„Kiiresti-kiiresti, tulge sisse!" kamandas Roosi. „Me peame sõitma hakkama. Küll me pärast räägime."

Roosi käivitas mootori ja nad sõitsid kummide vilinal koolihoovist välja.

Kõigepealt keerati ots Ürgo maja poole. Ints ja Ahti tormasid autost välja, läksid kuuri juurde ja keerasid ukse lahti.

„Ruttu, põgeneme!" hüüdsid nad kohkunud ponile.

Kui Oskar nägi, et need on sõbrad, ajas ta end ruttu jalule.

Ka Malle ja Marta kogusid end kiiresti ning kihutasid kuurist välja.

Nad hüppasid autosse ja poni puges esiistmele. Talle tõmmati nokkmüts pähe ja juba sõitis auto edasi.

„Üks asi veel!" teatas kajakas ja viibutas pirukakotti. „Kassikakule peab palga ära maksma."

„Käi siis kiiresti ära, me ootame!" ütles Roosi ja Gunnar oligi juba läinud.

Natukese aja pärast oli kajakas tagasi, kena kirju sulg noka vahel.

„Kakk saatis mälestuseks!" teatas ta ja kinkis sule Roosile, kes torkas selle endale kübara külge.

Nüüd olid kõik vajalikud toimetused tehtud ja auto võttis suuna linnast välja. Peagi olid nad linnapiirist läbi ja tee ääres laiusid põllud.

„Nonii, nüüd oleme pääsenud!" teatas Roosi ja autos läks lahti rõõmukisa.

Kõik karjusid ja plaksutasid läbisegi.

„Oot-oot," vaigistas Roosi neid. „Ma ei saa niimoodi sõita. Küll metsas teete oma võidutantsu."

Loomad jäid vaiksemaks ja nüüd rääkisid nad ponile ja kanadele, mis oli vahepeal juhtunud. Kuidas Ürgo oli kooli tulnud ja kohe loodusõpetuse klassi läinud ja kuidas Ahti oli tema selja taga luuranud. Kuidas nad olid Ürgo järel klassiukse lukku keeranud ja võtme tagasi direktori lauale viinud. Kuidas Ürgo oli arvutist Liisi kirjutatud teksti lugenud ja hirmust kangeks jäänud ja kuidas ta oli arvanud, et luukere päriselt räägib. Ja kuidas nad lõpuks olid ukse alt kuuri võtmed saanud.

„Nüüd peab Ürgo ise direktorile kõik ära seletama," ütles Roosi rahulolevalt.

„Aga äkki ta räägib meie koolist ka?" tuli järsku Jaanikale pähe.

„Vaevalt ta räägib, pealegi direktor ei usuks teda," arvas Roosi. „Selle pärast ei tasu meil muretseda."

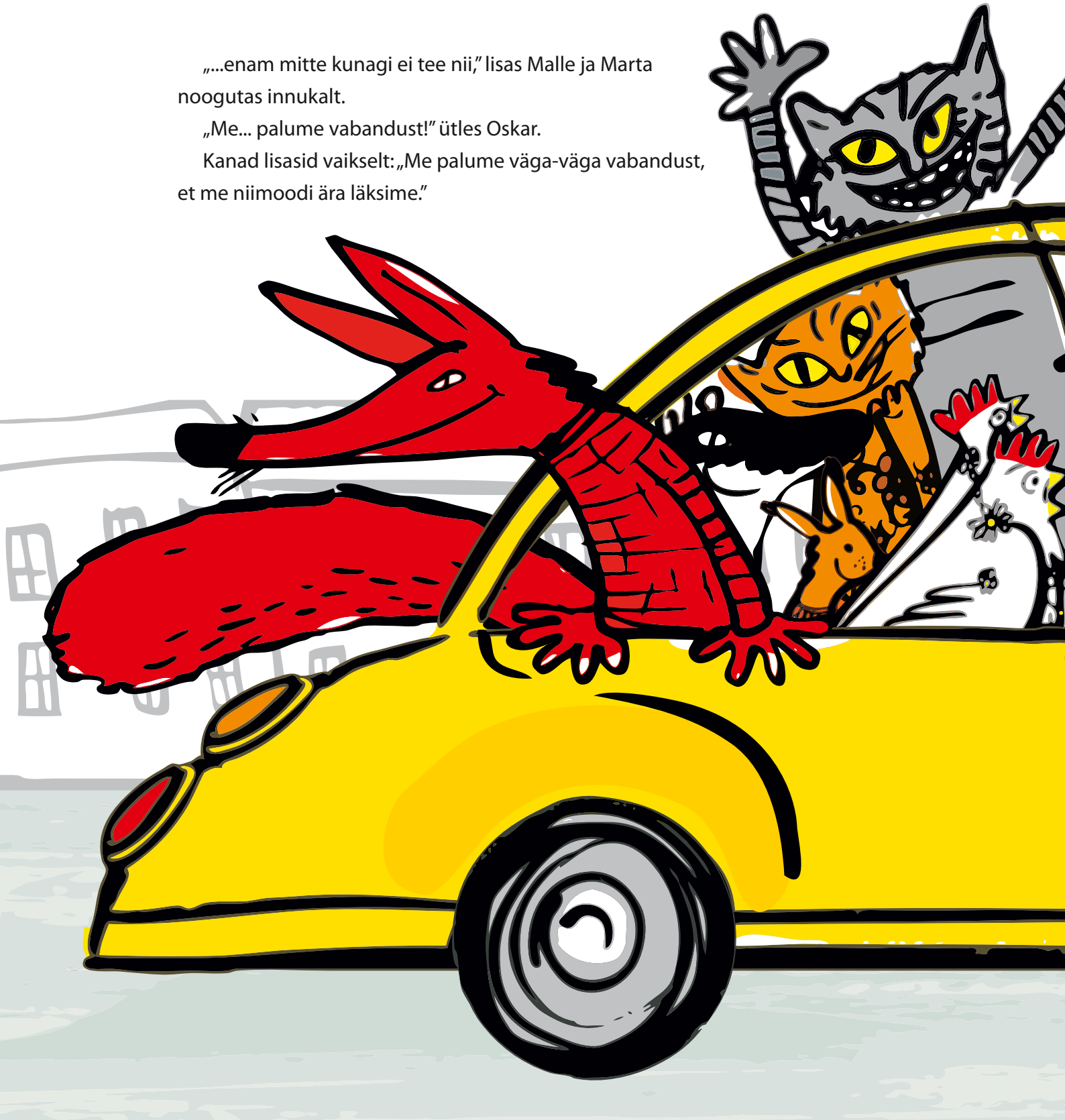
Autos jäi korraks vaikseks.

„Me..." alustas nüüd Oskar natuke häbelikult.

„...enam mitte kunagi ei tee nii," lisas Malle ja Marta noogutas innukalt.

„Me... palume vabandust!" ütles Oskar.

Kanad lisasid vaikselt: „Me palume väga-väga vabandust, et me niimoodi ära läksime."

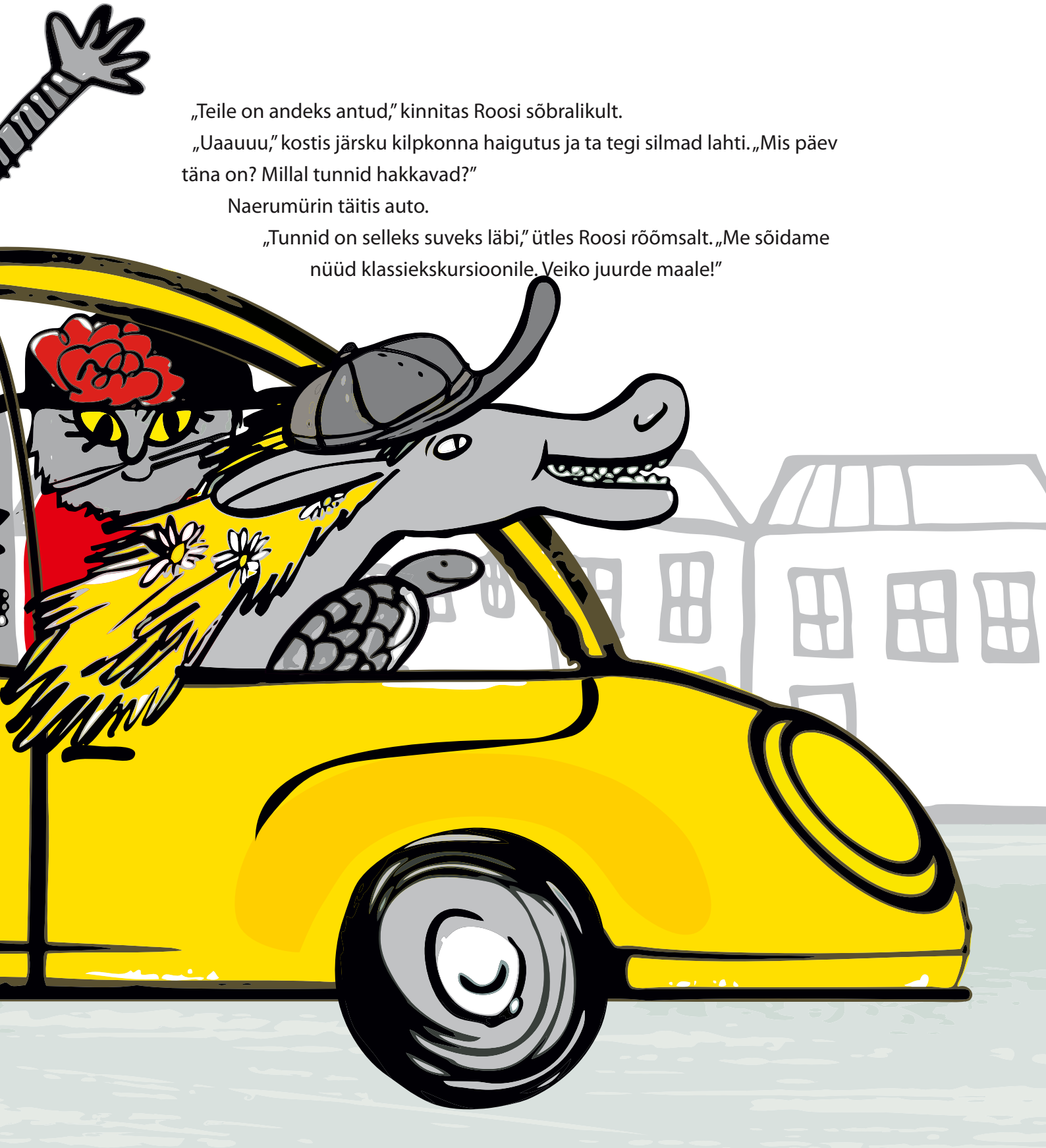


„Teile on andeks antud," kinnitas Roosi sõbralikult.

„Uaauuu," kostis järsku kilpkonna haigutus ja ta tegi silmad lahti. „Mis päev täna on? Millal tunnid hakkavad?"

Naerumürin täitis auto.

„Tunnid on selleks suveks läbi," ütles Roosi rõõmsalt. „Me sõidame nüüd klassiekskursioonile. Veiko juurde maale!"



Kaks kuud hiljem

Sügis oli käes. Lehed langesid ja linnud lendasid lõunamaale. Lapsed olid jälle koolis tagasi ja tunnid käisid täie hooga.

Üleval pööningul näis kõik rahulik. Kass Roosi tukkus oma voodis ja seinakell tiksus tasakesi. Järsku kostis aknale koputus ja Roosi kargas üles. See oli kajakas Gunnar, mingi paberileht noka vahel.

Gunnar puges sisse, saputas ärevalt tiibu ja lükkas paberi Roosile nina alla.

„Meie ajaleht!" teatas ta uhkelt. „Mina olen postiljon ja viin lehe kõigile linna loomadele!"

Kass pani prillid ette ja vaatas esikülge. Sellel ilutses suurelt: LINNALOOMADE HÄÄL. Veidi allpool oli foto, mille nad olid kooliekskursioonil teinud. Kassid Ints ja Liisi, rebane Ahti, kajakas Gunnar, mäger Veiko, kilpkonn Brigitta, poni Oskar, kukil kanad Malle ja Marta, ning keskel tema ise, nende õpetaja. Pildi alla oli kirjutatud: *ajalehe toimetus*.

„Saitegi valmis!" ütles Roosi rõõmsalt.

Gunnar noogutas sõnatult, aga väärikalt.

Kass Roosi tundis uhkust. Tema suvekoolist oli välja kasvanud täiesti esimene loomade ajaleht. Kõik tema õpilased tegid sinna kaastööd: kogusid uudiseid, kirjutasid lugusid ja joonistasid pilte. Ainult mäger Veiko oli jäänud maale. Ta asutas metsa uue kooli ja hakkas ise loomalapsi õpetama.

Kusagilt alt kostis vali tirin ja seejärel laste kisa. All koolimajas oli alanud vahetund ja lapsed tormasid klassidest välja.

Kõik oli nii nagu alati, välja arvatud see, et koolis ei olnud enam töömeest ja direktor pidi ise katkisi pinke parandama.

Mis aga oli juhtunud tol ööl, kui Ürgo loodusõpetuse klassi luku taha jäi?

Direktor magas maamajas rahulikku und, kui helises telefon. Direktor ei saanud Ürgo segasest jutust muud aru, kui et tal tuleb kohemaid kooli sõita. Pahuralt hüppas ta autosse ja kihutas linna.

Alguses arvas ta, et see oli olnud naljakõne. Loodusõpetuse klass näis täiesti tühi. Ent siis keegi köhatas: hiirvaikselt istus klassi viimases pingis Ürgo. Direktor istus tema ette ja Ürgol ei jäänud muud üle, kui rääkima hakata. Direktoril oli lõpuks temast isegi kahju. Talle tundus, et Ürgol pole mõtlemisega kõik korras, sest seda, kuidas ta klassi kinni jäi, ei osanud ta ikkagi seletada. Kes see usub, et kassid ja rebased ukse lukku keerasid!

Lõpuks küsis direktor, mida Ürgo teha mõtleb. Ürgo ohkas ja ütles, et annab end politseisse üles. Nii läksidki nad koos politseijaoskonda, kus toimus ülekuulamine. Direktoril lubati veidi aja pärast tagasi maale sõita, Ürgo aga jäi vahi alla.

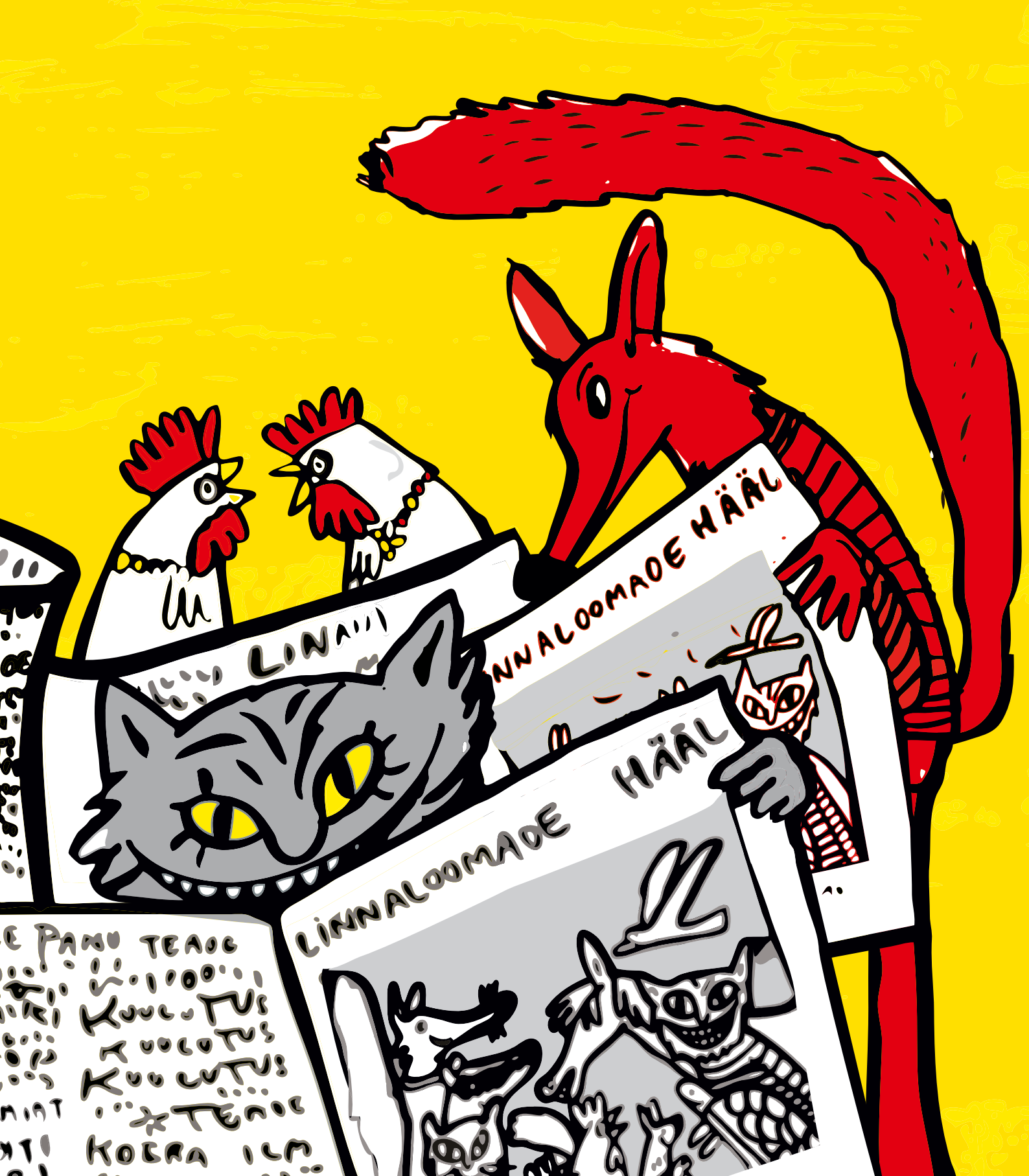
Rohkem direktor temast ei kuulnud. Ühel sügispäeval saadeti koolimajja varastatud arvutid ja ümbrik, mille peale oli kirjutatud: *Palun osta selle eest hipodroomi ponile kotitäis suhkrutükke.* Direktor tegi ümbriku lahti, võttis sealt raha välja, kehitas õlgu ja ostiski koti suhkrut. Ta viis selle hipodroomile ja palus edastada ponile.

Nii palju siis Ürgost.

Aga tagasi pööningule. Seal leppisid Roosi ja Gunnar parasjagu kokku, et kohtuvad südaöösel pargis. Kajakas lubas ka kõik teised õpilased kohale kutsuda, et ajalehe ilmumise puhul üks vahva pidu pidada.

Ja juba hüppas postiljon Gunnar rõõmsalt aknale, lehvitas ja oligi läinud. Linnaloomad ootasid oma esimest ajalehte.


LINNALOOMAÕE H
KRIMINAALNE
LINNALOOMAÕE H
LINNALOOMAÕE H


LOOMAD
LOOMAD HÄÄL
LOOMAD HÄÄL

SISUKORD

Suve algus	6
Kool ootab õpilasi	8
Loomad kogunevad	10
Tutvumine	14
Tutvumine jätkub	16
Sõit bussijaama	19
Koolivormi valimine	26
Liiklustund	31
Kohtumine	32
Õpetajate päev	36
Rööv	38
Vangis	43
Kadumist märgatakse	45
Telefonikõne	48
Intsu plaan	50
Öö	53
Klassiekskursioon	56
Kaks kuud hiljem	60



